

RADA NARODOWA

D W U T Y G O D N I K

Nr 2 (188)

Warszawa, 15 stycznia 1951 r.

Rok VIII

MARIAN RYBICKI

Szef Kancelarii Rady Państwa

Zadania rad narodowych w realizacji uchwał o załatwianiu listów i zażaleń ludności

I

Uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów oraz Komitetu Centralnego P.Z.P.R. w sprawie rozpatrywania i załatwiania odwołań, listów i zażaleń ludności oraz krytyki prasowej stawiają szczególnie odpowiedzialne i wielkie zadania przed radami narodowymi.

Zarówno uchwały jak i ogłoszona w niniejszym numerze „Rady Narodowej“ instrukcja wykonawcza do Uchwały Rady Państwa i Rządu, określają szczegółowo szeroki zakres obowiązków i konkretnych zadań dla prezydiów rad narodowych, w szczególności dla ich przewodniczących oraz dla komisji i członków rad.

W trosce o interesy człowieka pracy

Uważne przysłuchiwanie się głosom mas pracujących, które wyrażają się w tysiącach listów i zażaleń, w krytycznych sygnałach korespondentów robotniczo-chłopskich, szybkie i skuteczne reagowanie na te głosy, wykorzystywanie ich w codziennej pracy dla usprawnienia działalności własnego aparatu, dla usuwania błędów, braków i nadużyć — to podstawowy obowiązek rad narodowych, wynikający z samych założeń ustrojowych rad, jako terenowych organów jednolitej władzy państwa ludowego.

Omawiane uchwały stanowią dalszy, poważny krok na drodze realizacji wielkiej reformy ustrojowej jaką dla rad narodowych wytyczyła Ustawa z 20 marca 1950.

Uchwały w sprawie rozpatrywania i załatwiania listów i zażaleń obywateli są konsekwentnym rozwinięciem głównego celu i sensu tej reformy, który w myśl wskazań Prezydenta R.P. Bolesława Bieruta polega na „silniejszym powiązaniu organów władzy państwowej z masami ludowymi i ich potrzebami, z ich interesami oraz ich wolą wyrażoną w bezpośrednim praktycznym obcowaniu między organami terenowymi państwa i ludem pracującym“.

Szybkie, wnikliwe i skuteczne rozpatrywanie i załatwianie listów, skarg i zażaleń ludzi pracy oraz krytycznych sygnałów prasowych musi się poważnie przy-

czynić do dalszego wzmocnienia więzi między władzą ludową a masami pracującymi, uczyni tę więź jeszcze bardziej serdeczną i nierozzerwalną, pomnoży zaufanie obywateli do organów władzy państwowej w terenie.

Uchwała Rady Państwa i Rządu, będąca wyrazem głębokiej troski o interesy i potrzeby człowieka pracy, ma na celu ostateczne rozbicie sztucznych barier i przegród, które bezduszny biurokratyzm a niekiedy kryjący się za nim wróg klasowy usiłuje wznieść między ludźmi pracy a poszczególnymi ogniwami naszego aparatu państwowego.

Bije ona z całą siłą w spotykane jeszcze niekiedy lekceważenie, obojętność i głuchotę poszczególnych pracowników i instytucji — wobec najżywoźniejszych potrzeb klasy robotniczej oraz mało i średniorolnych chłopów.

Zmierza ona do stworzenia w całym kraju i na wszystkich szczeblach aparatu władzy jak najbardziej dogodnych warunków dla stosowania zdrowej krytyki, dla zapewnienia jej skuteczności w walce z niewykarczowanym jeszcze do końca dziedzictwem kapitalizmu w naszym aparacie władzy państwowej.

II

Dominująca rola rad narodowych w realizacji uchwały Rady Państwa i Rządu w sprawie listów i zażaleń obywateli wynika z samej istoty ich zadań jako organów władzy, z którymi bezpośrednio i najczęściej styka się człowiek pracy w mieście i na wsi, u których przede wszystkim szuka on zrozumienia i pomocy we wszystkich sprawach związanych z potrzebami i troskami codziennego życia.

Zadania prezydium rady

Najpoważniejsze obowiązki w zakresie załatwiania skarg i zażaleń ludności oraz krytycznych głosów prasy ciąży na organach wykonawczych tj. prezydiach rad, które dysponując rozbudowanym aparatem pomocniczym w postaci wydziałów, oddziałów i referatów mają

możność szybkiego i skutecznego reagowania na sygnalizowane braki i błędy w pracy podległych im organów.

Dowodem wielkiej wagi jaką władza ludowa przywiązuje do właściwego załatwiania listów i skarg ludzi pracy jest przepis uchwały, który nakłada na przewodniczącego osobistą odpowiedzialność za całokształt organizacji sprawy przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń na terenie prezydium.

Dla zapewnienia obywatelowi możliwości bezpośredniego, osobistego zetknięcia się z kierownikami organów władzy ludowej w terenie i przedstawienia im swoich spraw — uchwała nakłada obowiązek ustalenia we wszystkich prezydiach rad ściśle określonych dni i godzin przyjmowania obywateli przez przewodniczącego względnie jego zastępców oraz członków i sekretarza prezydium z tym, że w ciągu każdego tygodnia winien być co najmniej jeden dzień przyjęć. Godziny przyjęć należy ustalić w taki sposób, aby obywatele nie potrzebowali zwalniać się w tym celu z pracy, a więc również w godzinach popołudniowych i wieczornych.

Uchwała zabrania odwoływania lub przesuwania raz ustalonych dni i godzin przyjęć, aby nie narażać ludności na zbędne podróże i stratę czasu. Z tych też względów wszyscy obywatele, którzy zgłosili się przed upływem godzin przyjęć winni być wysłuchani tego samego dnia.

Ustalenie określonych dni przyjęć obywateli i podanie tego do publicznej wiadomości, nie zwalnia bynajmniej prezydium rady i całego aparatu od obowiązku codziennego przyjmowania obywateli oraz wnikliwego i szybkiego załatwiania ich spraw.

Ustalenie określonych dni przyjęć ma na celu zapewnienie obywatelowi możliwości bezpośredniego dotarcia do samego kierownictwa prezydium rady i to również w godzinach pozaurzędowych, co dotychczas szczególnie w radach wyższego stopnia i w większych miastach było niejednokrotnie utrudnione.

Natomiast niezależnie od tych ustalonych dni przyjęć należy zapewnić obywatelowi możliwość zwrócenia się do władzy zwierzchniej każdego dnia w sprawach, które jego zdaniem zostały przez władzę podległą czy też przez poszczególnego pracownika prezydium niewłaściwie załatwione.

Dlatego też niedopuszczalne jest odsyłanie zgłaszających się w takich sprawach obywateli do określonych dni przyjęć, lecz należy tak zorganizować pracę w prezydium, aby każdego dnia obywatel skarżący się, lub wnoszący odwołanie od decyzji mógł być przyjęty przez jednego z członków lub sekretarza prezydium, bądź też w ich nieobecności przez odpowiedniego kierownika wydziału.

Wydana przez Kancelarię Rady Państwa i Prezydium Rady Ministrów instrukcja wykonawcza do Uchwały określa szczegółowo tryb i sposób przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń wnoszonych przez obywateli. Określa ona również ściśle terminy — od 10 dni na szczeblu gminnym, do 30 dni na szczeblu wojewódzkim — w ciągu których odwołania i zażalenia winny być załatwiane, przy czym terminy te obowiązują niezależnie od tego czy odwołanie lub zażalenie złożone zostało w określonych dniach przyjęć czy też wpłynęło w inny sposób.

Walczyć z biurokratycznym, formalnym załatwianiem skarg obywateli

Duże znaczenie dla usprawnienia rozpatrywania i załatwiania skarg obywateli i dla zapewnienia wnikliwego, sprawiedliwego ich zbadania ma kategorię przepis instrukcji, który zabrania przekazywania odwołań i zażaleń do załatwienia tym organom lub osobom, na które skarga wpłynęła lub których dotyczy.

Wiemy, że często dotychczas stosowana przez organa władzy metoda bezdusznego, biurokratycznego spychania spraw „według właściwości“ doprowadzała do tego, że skarga obywatela złożona do władzy zwierzchniej trafiała do organu lub osoby przeciwko której była skierowana, co kończyło się nierzadko „ukręceniem głowy“ samej sprawie.

Tymczasem władza zwierzchnia powinna sama przy pomocy inspekcji zbadać słuszność zarzutów postawionych w zażaleniu. Nie może ona zadawać się jednostronnym, jakże często formalnie biurokratycznym i wykrętnym wyjaśnieniem organu, na który wpłynęło zażalenie, wyjaśnieniem, z którego z reguły wynika, że skarżący się nie ma racji.

Ten nowy styl rozpatrywania skarg obywateli przyczyni się do bliższego wnिकnięcia przez prezydium rad narodowych wyższych stopni w potrzeby terenu, do zejścia w dół na gminę i gromadę, do dzielnic robotniczej i poszczególnego domu, do osobistego codziennego zetknięcia się z człowiekiem pracy, z jego potrzebami i troskami, których zaspokojenia lub usunięcia oczekuje on od terenowych organów jednolitej władzy państwowej.

Usprawnić pracę organów inspekcji w prezydiach rad

Nowe zadania jakie stoją przed radami narodowymi w związku z Uchwałą Rady Państwa i Rządu w sprawie skarg i zażaleń obywateli wymagać będą usprawnienia pracy organów inspekcji w prezydiach i przedstawienia ich na nowy styl pracy nie mający nic wspólnego z formalnym „odwalaniem kawałków“.

Sprawdzanie w terenie, na miejscu, faktów przytaczanych w listach i zażaleniach przez obywateli, przez korespondentów robotniczo-chłopskich — pomoże inspekcji prezydiów rad w przewyżczeniu biurokratycznych nawyków organów kontrolnych dawnego samorządu i administracji, które często zadawały się i ograniczały do kontaktów jedynie z urzędnikami i z biurowością kontrolowanej jednostki, unikając natomiast zetknięcia się z człowiekiem pracy.

Budować zaufanie obywatela do terenowych organów władzy w radach narodowych

O tym, że mamy wiele zaniedbań w dziedzinie załatwiania skarg i zażaleń, że inspekcja prezydiów rad wyższego stopnia często nie dociera jeszcze w terenie do obywatela, świadczą fakty z codziennego życia niejednokrotnie przytaczane na łamach naszej prasy, fakty wynikające z tysięcy listów, jakie napływają do Prezydenta R.P., do Rady Państwa i Rządu, do Komitetu Centralnego Partii.

Listy te dowodzą, że obywatel nie może jeszcze dobić się załatwienia swojej, jakże często słusznej sprawy, na miejscu, w gminnej, powiatowej czy wojewódzkiej radzie narodowej lecz musi się z nią zwracać do najwyższej instancji.

Listy te świadczą, że terenowe organa nie potrafiły jeszcze zorganizować u siebie we właściwy sposób sprawdzania, rozpatrywania i załatwiania skarg i zażaleń obywateli.

W niniejszym numerze „Rady Narodowej“ zamieszczony jest artykuł Zastępcy Przewodniczącego Prezydium Woj. R.N. w Kielcach, w którym jest mowa o tym jak Prezydium Woj. R. N. zaczęło reagować na krytyczne sygnały prasowe i jak pomaga to w usprawnieniu pracy Prezydium. W tym samym jednak artykule znajdujemy stwierdzenie, że Prezydium Woj. R.N. w Kielcach nie potrafiło jeszcze zorganizować u siebie skutecznego załatwiania listów, odwołań i zażaleń obywateli.

Kancelaria Rady Państwa dysponuje bogatą kolekcją przykładów, świadczących o tym, że listy ludzi pracy nie są jeszcze załatwiane przez prezydium rad i to nie tylko wówczas, gdy są one skierowane do danego prezydium, ale i wówczas, gdy prezydium otrzymuje je już od władzy centralnej zaalarmowanej bezpośrednio skargami obywateli.

III

Uchwały Rady Państwa, Rządu i Partii odbiły się szerokim echem w całym kraju. Spowodowały już one wiele korzystnych zmian w stosunku prezydium rad i ich aparatu do skarg i zażaleń obywateli.

Sprawa odwołań i listów ludzi pracy przestała być „kopciuszkiem“ w hierarchii zainteresowań rad narodowych. Wypłynęła ona na czołowe miejsce w planach pracy wielu prezydium, znalazła się pod bezpośrednią kontrolą ich przewodniczących.

W większości rad zostały już wprowadzone stałe dni i godziny przyjęć dla ludności.

W wielu prezdydiach przystąpiono do zorganizowania we właściwy sposób pracy nad rozpatrywaniem i załatwianiem napływających spraw.

Ten wzrost troski o człowieka pracy musi stać się jednak stałą cechą codziennej pracy rad narodowych i ich organów.

Uchwały Rady Państwa, Rządu i Partii dały ludziom pracy nowy poważny oręż do walki z biurokratycznymi wypaczeniami i nawykami części naszego aparatu pracowniczego. Ukazały one jednocześnie prezdydiom rad narodowych drogę dalszego coraz mocniejszego wiązania organów władzy ludowej z masami pracującymi przez żywe, wnikliwe i skuteczne reagowanie na głosy obywateli, zarówno gdy są to głosy krytyki, jak i twórczej inicjatywy.

Zadania komisji oraz członków rad narodowych

Poważną rolę w załatwianiu skarg i zażaleń obywateli odegrać powinny zarówno sesje plenarne rad, jak i członkowie rad a przede wszystkim komisje rady.

Działalność prezydium w dziedzinie rozpatrywania i załatwiania listów i zażaleń winna być stawiana na

porządku obrad nie tylko prezydium rady, ale również na plenarnych sesjach rad, na których powinny być systematycznie rozpatrywane sprawozdania prezydium o całokształcie ich działalności w tej dziedzinie.

Również komisje rad narodowych, do których kompetencji należy kontrola społeczna w terenie, mają obowiązek w swoim zakresie działania wykonywać kontrolę przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń, a członkowie komisji mogą i powinni brać udział w ustalonych dniach przyjęć dla ludności.

Nie na tym jednak wyczerpuje się rola i zadania komisji rad narodowych w załatwianiu skarg i zażaleń. Należy tu przypomnieć, że w myśl uchwały Rady Państwa z dn. 12.V.50 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powoływania i działalności komisji rad narodowych obowiązane są one w zakresie swojej kompetencji do przyjmowania i rozpatrywania skarg i zażaleń, odnoszących się do działalności rady narodowej i jej organów oraz urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji podlegających kontroli rad narodowych. Komisje nie mają prawa wydawać samodzielnie rozstrzygnięć lecz winny one po rozpatrzeniu sprawy występować z odpowiednimi wnioskami co do ich załatwienia do prezydium rady czy też do samej rady i czuwać nad ich realizacją.

W szeregu wypadkach obywatel będzie wołał zwrócić się ze skargą lub zażaleniem na działalność organów wykonawczych do znajdującej się na miejscu odpowiedniej komisji rady, zamiast zgłaszać się do odległego niejednokrotnie prezydium rady wyższego stopnia.

Trzeba stwierdzić, że działalność komisji rad w zakresie przyjmowania i rozpatrywania skarg i zażaleń obywateli była dotychczas bardzo słaba.

Uchwała Rady Państwa i Rządu winna przyczynić się do uaktywnienia komisji na tym odcinku, niezwykle ważnym jeżeli chodzi o sprawę, powiązania komisji z potrzebami mas pracujących.

Komisje rad winny w tej dziedzinie wyjść naprzeciw człowiekowi pracy. Dlatego też przyjmowanie obywateli przez członków komisji rad należy organizować w godzinach popołudniowych i wieczornych, a w celu ułatwienia pracującym przedstawienia swoich spraw bez potrzeby oddalania się od miejsca pracy, komisje winny w miarę możliwości przyjmować obywateli w osiedlach robotniczych, w większych zakładach pracy itp.

W ten sposób włączając w sprawę załatwiania listów, odwołań i zażaleń obywateli cały aparat władzy ludowej w terenie i wszystkie jej ogniwa, czuwając nieustannie nad sprawnym i szybkim reagowaniem na głosy ludzi pracy, potrafimy zapewnić realizację uchwał Rady Państwa, Rządu i Partii i uczynić z nich potężne narzędzie usprawnienia pracy naszego aparatu państwowego.

Przyczyni się to do jeszcze mocniejszego powiązania organów władzy ludowej z masami pracującymi.

**Sprawne załatwianie skarg i zażaleń —
wyrazem rzetelnej troski o dobro ludzi pracy**

A. HEBROWSKI

Układanie i wykonywanie budżetów terenowych

(Dokończenie)

Wykonywanie budżetów

Budżety terenowe są wykonywane przez: a) jednostki budżetowe, b) organa finansowe¹⁾ i c) organa N.B.P.

Jednostki budżetowe wykonują budżety pod względem rzeczowym i finansowym.

Organa finansowe sprawują nadzór nad wykonaniem budżetu przez koordynację planowania finansowego, otwieranie jednostkom budżetowym potrzebnych kre-

¹⁾ Organami finansowymi są: Ministerstwo Finansów oraz wydziały (referaty) finansowe prezydiów rad narodowych.

dytów oraz analizę sprawozdań jednostek budżetowych.

Organa N.B.P. wykonują budżet pod względem kasowym.

Wydział (referat finansowy) prezydium rady narodowej — w ramach kwot przewidzianych w planie wykonania danego budżetu jednostkowego — otwiera we właściwym terytorialnie oddziale N.B.P. kredyty potrzebne poszczególnym wydziałom prezydium rady narodowej. W tym celu sporządza się pisma według przytoczonych niżej dwóch wzorów (Nr 5 i Nr 6), przy czym pismo według wzoru Nr 5 sporządza się w 2 egzemplarzach, drugie zaś w 1 egzemplarzu.

Polecenie otwarcia kredytów budżetowych

(wzór Nr 5)

Budżet terenowy. Okres 195. r. dnia 195. r.

.

(nazwa jednostki)

Nr

Narodowy Bank Polski

Oddział

Z kredytów budżetowych preliminarza indywidualnego (zadań)
zbiorczego
 otwiera się w Narodowym Banku Polskim Oddział w do dyspozycji
 niżej wyszczególnione kwoty:

Rozdział	Dział	Tytuł	§	Poz.	Nazwa pozycji budżetowej	Kwoty szczegółowe	Kwoty dla N. B. P.
1	2	3	4	5	6	7	8 ¹⁾
Razem							

Słownie zł

(pieczęć)

Podpisy:

Pisma według powyższych wzorów przesyła się właściwemu oddziałowi N.B.P., który na podstawie tych pism otwiera jednostce zlecającej odpowiednie kredyty budżetowe, stwierdza to na jednym egzemplarzu pisma sporządzonego według wzoru Nr 5, po czym egzemplarz ten przesyła zainteresowanej jednostce jako zawiadomienie o otwarciu kredytów budżetowych.

Dla każdego wydziału otwiera się w oddzielnych kwotach:

1. kredyty budżetowe objęte preliminarzami budżetowymi wydziału,
2. kredyty budżetowe objęte preliminarzami indywidualnymi poszczególnych zadań budżetowych,
3. kredyty budżetowe objęte preliminarzem zbiorczym jednostek budżetowych podległych wydziałowi.

Otwieranie kredytów budżetowych jednostkom podległym winno następować w zasadzie w ramach kwot

przewidzianych na dany kwartał budżetowy w planie wykonania ich preliminarzy, tudzież w granicach możliwości finansowej, przy uwzględnieniu niewykorzystanych przez tę jednostkę kredytów budżetowych otwartych na kwartały poprzednie. Ponadto przy otwieraniu kredytów budżetowych wydział finansowy stale mieć musi na uwadze konieczność utrzymania równowagi budżetu jednostkowego i — w razie zarysowującej się możliwości zachwiania tej równowagi — powinien otworzyć kredyty budżetowe w wysokości niższej od zaplanowanej.

W przypadku konieczności zwiększenia lub zmniejszenia otwartych kredytów budżetowych na skutek zmiany preliminarza indywidualnego bądź planu wykonania tego preliminarza — jednostka, która zmianę tę zatwierdziła, sporządza w 5 egzemplarzach pismo według podanego niżej wzoru (Nr 7) i przesyła je temu oddziałowi N.B.P., który ma dokonać zmniejszenia otwartych kredytów budżetowych.

Polczenie przekazania kredytów budżetowych
(wzór Nr 7)

Budżet terenowy Okres 195 . r. dnia 195... r.

(nazwa jednostki)

Narodowy Bank Polski

Nr

Oddział

Z kredytów budżetowych, otwartych do dyspozycji
(nazwa i siedziba jednostki budż.)

zmniejsza się i jednocześnie przekazuje do Narodowego Banku Polskiego Oddział w
do dyspozycji niżej wyszczególnione kwoty:
(nazwa i siedziba jedn. budż.)

Rozdział	Dział	Tytuł	§	Poz.	Nazwa pozycji budżetowej	Kwoty szczegółowe	Kwoty dla N. B. P.
1	2	3	4	5	6	7	8
Razem							

Słownie zł

(pieczęć)

Podpis:

Wypełniają oddziały:		Narodowy Bank Polski dnia 195.....r.	
Zmniejszo Skróty podpisów pracowników:	Zwiększo Skróty podpisów pracowników:	Oddział	
		Nr	
		Do	
		W	
		Przesyła się po wykonaniu	
stempel)	(stempel)		Podpis:

Na podstawie pisma, sporządzonego według wzoru Nr 7, oddział N.B.P. zmniejsza otwarte kredyty budżetowe na rachunku jednostki budżetowej w piśmie tym wymienionej, zamieszcza o tym odpowiednią klauzulę na wszystkich egzemplarzach pisma, po czym pierwszy egzemplarz pisma przesyła jednostce, na której rachunku zmniejszył kredyty budżetowe, jako zawiadomienie o tym zmniejszeniu, drugi egzemplarz pisma zatrzymuje u siebie, zaś trzy pozostałe egzemplarze przesyła oddziałowi N.B.P., w którym ma nastąpić zwiększenie otwartych kredytów budżetowych. Na podstawie otrzymanych 3 egzemplarzy pisma oddział N.B.P. zwiększa otwarte kredyty na rachunku jednostki w piśmie tym wymienionej, zaświadcza o tym na wszystkich egzemplarzach pisma, po czym trzeci egzemplarz tego pisma przesyła zainteresowanej jednostce budżetowej, jako zawiadomienie o zwiększeniu otwartych kredytów budżetowych, czwarty przesyła jednostce, która zarządziła przekazanie kredytów budżetowych, piąty zaś egzemplarz zatrzymuje u siebie.

Otwarte jednostce budżetowej kredyty budżetowe wygasają z upływem okresu budżetowego, o ile w ustawie budżetowej nie został ustalony inny termin; natomiast kredyty budżetowe niewykorzystane przez jednostkę budżetową w ciągu kwartału, na który zostały otwarte, mogą być wykorzystane przez tę jednostkę w kwartałach następnych, ale znowu z zastrzeżeniem, że z ustawy budżetowej nie wynika coś innego.

Ustawa budżetowa przewiduje także przypadki, kiedy otwarte kredyty budżetowe mogą być blokowane; blokowanie następuje w drodze odpowiedniego pisma, skierowanego do oddziału N.B.P. przez Min. Finansów, bądź — w wykonaniu uchwały prezydium rady narodowej — przez wydział (referat) finansowy.

K. ŻELAWSKI

Przejście z dotychczasowego systemu budżetowego do nowych zasad wykonywania budżetu terenowego

W N-rze A - 131 „Monitora Polskiego“ pod poz. 1635 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1950 r. w sprawie likwidacji dotychczasowego systemu wykonywania budżetu państwowego i budżetów b. związków samorządu terytorialnego oraz wprowadzenia nowych zasad wykonywania budżetu Państwa.

W szeregu postanowień Przepisów, dotyczących sposobu i zasad wykonywania budżetów, położony jest szczególny nacisk na to, że wykonanie budżetu polega nie tylko na odpowiednim pod względem kasowym zrealizowaniu poszczególnych paragrafów i pozycji budżetowych, lecz przede wszystkim na osiągnięciu wyznaczonych celów w skali przewidzianej tak w budżecie, jak i w planach jego wykonania.

Realizując zasady gospodarności w gospodarce narodowej, jednostki budżetowe i ich organa nadrzędne powinny poczuwać się do obowiązku:

1) aby kredyty budżetowe przewidziane w preliminarzach indywidualnych wydatków zostały zużyte zgodnie z przeznaczeniem i w sposób jak najoszczędniejszy z uwzględnieniem hierarchii potrzeb, oraz aby dokonywano tylko wydatków niezbędnych, wpływających z normalnych i uzasadnionych zakresem działania potrzeb jednostki budżetowej i w oparciu o obowiązujące przepisy;

2) aby we wszystkich gospodarczych poczynaniach jednostka budżetowa dążyła do trwałego obniżania kosztów, przede wszystkim przez ustalenie, a następnie obniżanie tak ogólnych norm wydatkowych w zakresie poszczególnych rodzajów wydatków, jak i szczegółowych norm zużycia wszelkiego rodzaju materiałów;

3) aby jednostka budżetowa dopilnowała prawidłowego przebiegu poboru przewidzianych w preliminarzu dochodów budżetowych;

4) aby jednostka budżetowa w swojej gospodarce pieniężnej i materiałowej przestrzegała ustalonych przepisami lub powszechnie stosowanych zasad dyscypliny finansowo-budżetowej, zarówno formalnej, jak i merytorycznej natury.

Potrzeba wydanie przepisów o likwidacji dotychczasowego systemu wykonywania budżetów b. związków samorządowych wynika z tego, że chociaż związki samorządowe zostały zlikwidowane ustawą z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, to jednak budżety samorządowe na rok 1950, jako budżety terenowe, są do końca r. 1950

wykonywane przez prezydya właściwych rad narodowych według zasad, obowiązujących b. związki samorządowe. Dotychczasowy tryb wykonywania budżetów samorządowych na rok 1950, utrzymany uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. — Instrukcja Nr 5 w sprawie finansów i budżetów terenowych (Monitor Polski Nr A - 57, poz. 657), określają przepisy o kasowości i rachunkowości związków samorządowych, pochodzące z okresu międzywojennego.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1950 r. na odcinku budżetów samorządowych ustala wstępne czynności, które w zakresie prac likwidacyjnych mają być w pierwszej kolejności wykonane. Mianowicie położono główny nacisk na to, aby prezydya rad narodowych przystąpiły niezwłocznie do likwidacji należności i zobowiązań, figurujących na rachunkach sum pozabudżetowych. W terminie do dnia 30 grudnia 1950 r. prezydya rad narodowych muszą: przeprowadzić rozliczenie zaliczek budżetowych, uregulować wzajemne bieżące rozliczenia z przedsiębiorstwami i zakładami własnymi, spłacić zadłużenie z tytułu pożyczek krótkoterminowych, odprowadzić sumy przechodnie oraz spłacić inne bezsporne zobowiązania. Niemniej jednak z uwagi na okoliczność, że czynności likwidacyjne nie mogłyby być dokonane w całości w stosunkowo krótkim czasie do dnia 30 grudnia 1950 r., zarządzenie wprowadza okres likwidacyjny, który ma trwać do dnia 31 marca 1951 r.

Dalszą kolejną czynność stanowi wpłata w dniu 30 grudnia 1950 r. całkowitej pozostałości gotówki, znajdującej się w kasach b. związków samorządowych, na właściwe rachunki bankowe. Przypomnieć tu należy że wpłatę salda kasowego na rachunek bankowy, będący rachunkiem głównym w rozumieniu przepisów o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym, winny poprzedzić wpłaty dokonane do kasy przez kasy podręczne, poborców i inkasentów, a — jeśli chodzi o gminy wiejskie — również przez sołtysów, będących inkasentami podatku gruntowego, składek na rzecz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych itp. Wobec likwidacji kasy wszelkie rozliczenia w okresie do dnia 31 marca 1951 r. będą dokonywane przy pomocy rachunku bankowego.

Na rachunek ten mogą być po dniu 1 stycznia 1951 r. dokonywane wpłaty, ale tylko odnoszące się do należności b. związków samorządowych, objętych saldami rachunków sum pozabudżetowych według stanu na dzień 31 grudnia 1950 r., np. wpłata należności z tytułu zaliczki zwrotnej, wpłata nierozliczonej zaliczki budżetowej, udzielonej na wykonanie budżetu na rok 1950 itp.

Również z tego rachunku bankowego, ale tylko do wysokości posiadanego salda, mogą być regulowane zobowiązania powstałe przed dniem 1 stycznia 1951 r. i uwidocznione na rachunkach sum pozabudżetowych według stanu na dzień 31 grudnia 1950 r.

W tym stanie rzeczy listą wierzycieli należy objąć jedynie rachunki na dostawy, roboty i usługi, złożone do dnia 31 grudnia 1950 r. Natomiast rachunki złożone po dniu 31 grudnia 1950 r., chociażby nawet dotyczyły okresu budżetowego roku 1950, należy — zgodnie z zarządzeniem — odnieść na wydatki roku 1951, z uwzględnieniem postanowień wynikających z §§ 21 — 24 uchwały Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1950 r. w sprawie systemu finansowania inwestycji roku 1950, ogłoszonej w Biuletynie Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 1 pod pozycją 1.

Zarządzenie ogranicza dysponowanie rachunkiem bankowym, ponieważ polecenia przelewu i czeki mogą być wystawiane na podstawie uchwał prezydium właściwej rady narodowej i przez osoby do tego upoważnione.

Z faktu, że w dniu 31 grudnia 1950 r. może istnieć wyłącznie saldo bankowe na rachunku bieżącym dotychczasowym, wypływa niewątpliwie konieczność likwidacji innych rachunków w bankach, nie wyłączając rachunków, opiewających na złote przedwojenne i na złote okupacyjne (t. zw. „krakowskie“). Te ostatnie sumy, jako aktywa nierealne, podlegają przeksięgowaniu na wydatki budżetowe 1950 r.

Zarządzenie ustala dalej wytyczne, którymi winny kierować się prezydya rad narodowych przy dokonywaniu rozliczeń likwidacyjnych. I tak: salda zaliczek budżetowych, jak i salda zaliczek zwrotnych oraz innych należności, które wskutek nieściągalności lub przedawnienia kwalifikują się do umorzenia, należy przeksięgować na wydatki budżetowe 1950 r. Należałoby przyjąć zasadę, że przeksięgowania tego rodzaju winny być w zasadzie przeprowadzane na podstawie uprzednio podjętych uchwał prezydiów rad narodowych. Miałoby to na celu, w szczególności w gminach wiejskich i małych miastach, wyeliminowanie pierwiastka kumoterstwa przy likwidacji starych rachunków samorządowych.

Zarządzenie przewiduje, że depozyty walorowe i gotówkowe, obejmujące salda niezwróconych a przyjętych przez b. związki samorządowe tytułem kaucji i depozytów papierów wartościowych, innych walorów oraz gotówki, winny być przekazane na rachunek sum depozytowych w Narodowym Banku Polskim.

Wszelkiego rodzaju sumy o charakterze budżetowym, niewłaściwie księgowane na rachunkach sum pozabudżetowych, winny być przeniesione bądź na wydatki, bądź na dochody budżetowe 1950 r. Szczególną uwagę należałoby zwrócić na rachunki pozabudżetowe, którymi posługiwano się — wbrew przepisom — najczęściej w celu obchodzenia dyscypliny płacy, wypłacając dodatkowe wynagrodzenia, zarówno członkom prezydiów rad narodowych, jak i pracownikom. Są to rachunki pozabudżetowe, powstałe z niewłaściwego księgowania, np. opłat za komisje biegłych, opłaty za czynności rozgraniczenia gruntów i posesji, nadwyżek wpływów nad wydatkami z akcji oszczędzenia itp.

Jak zarządzenie przewiduje, zobowiązania figurujące na rachunkach „wierzyciele różni“, a pochodzące z okresu przed dniem 1 stycznia 1950 r. niespłacone do dnia 31 marca 1951 r., podlegają przeksięgowaniu na dochody budżetowe 1950 r. W przypadku jednak zgłaszania się wierzycieli po upływie okresu likwidacyjnego, zobowiązania, jeżeli oczywiście w międzyczasie nie ulegną przedawnieniu, mają być pokrywane z budżetu bieżącego okresu.

Fundusze specjalne własne oraz fundusze obrotowe zarządzenie kwalifikuje do przeksięgowania na dochody budżetowe 1950 r., natomiast fundusze utworzone z obcych środków i nie stanowiące własności b. związków samorządowych, należy przelać na rachunek sum depozytowych w Narodowym Banku Polskim.

Salda dotacji, otrzymywanych na cele ogólne, zarządzenie traktuje jako dochody, dlatego winny być przeksięgowane z rachunków sum pozabudżetowych na dochody budżetowe 1950 r. Salda dotacji, co do których istnieje obowiązek wyliczenia się wobec instytucji do-

tującej, muszą być zwrócone właściwej instytucji przed dniem 30 grudnia 1950 r.

Jeżeli chodzi o wzajemne zadłużenia i należności między b. związkami samorządowymi a ich przedsiębiorstwami, zakładami, winny one ulec — stosownie do zarządzenia — ostatecznemu rozliczeniu i likwidacji. Nie można przy tym zapomnieć o zobowiązaniach przedsiębiorstw własnych wobec budżetu administracyjnego, np. z tytułu podatku od nieruchomości należnego od zarządu nieruchomości miejskich, oraz o należnościach przedsiębiorstw i zakładów własnych od budżetu administracyjnego, np. opłaty za wodę, opłaty szpitalne. Zarządzenie przypomina, że niedobory przedsiębiorstw i zakładów winny być odniesione na wydatki budżetowe, nadwyżki natomiast mają stanowić dochody budżetowe 1950 r.

Sumy debetowe podlegające przeniesieniu z rachunków pozabudżetowych na wydatki budżetowe winny być księgowane na odpowiednie pozycje budżetowe, w braku zaś właściwej kwalifikacji należy posłużyć się § 999 budżetu na rok 1950, niezależnie od wysokości preliminowanego kredytu. Salda kredytowe, podlegające przeniesieniu z sum pozabudżetowych na dochody budżetowe, winny być w braku właściwej kwalifikacji księgowane na § 902 budżetu na rok 1950.

Po przeprowadzeniu w okresie likwidacyjnym księgowania, stosownie do wytycznych zarządzenia, prezydya rad narodowych sporządzą zamknięcia sum budżetowych i pozabudżetowych według stanu na dzień 31 marca 1951 r., wykazując na rachunku niedoborów i nadwyżek budżetowych wynik działalności tylko jednym saldem. W dniu 1 kwietnia 1951 r. saldo pozostałe na rachunku bankowym należy przelać na rachunek dochodów budżetowych 1951 r. w Narodowym Banku Polskim. W ten sposób stary rachunek bankowy ulegnie likwidacji.

Wykazane w zamknięciu rachunkowym za rok 1950 zobowiązania i należności według stanu na dzień 31 marca 1951 r., podlegają przeniesieniu na odpowiednie rachunki budżetowe 1951 r., a mianowicie: należności — na rachunek przypisów budżetowych dochodów, zobowiązania — na rachunek zobowiązań (wierzycieli) przy równoczesnym obciążeniu rachunku funduszu własnego.

W celu zebrania danych o zadłużeniu b. związków samorządowych zarządzenie nakłada obowiązek na prezydya rad narodowych, aby nadesłały zestawienie długów długoterminowych: hipotecznych, obligacyjnych i innych, przy czym mają być wykazane oddzielnie długi z okresu przedwojennego według stanu na dzień 31 sierpnia 1939 r., oddzielnie długi z okresu okupacji i oddzielnie z okresu po wyzwoleniu kraju.

Na odcinku budżetów lokalnych zarządzenie nie ogranicza się do uregulowania sprawy likwidacji dotychczasowego systemu wykonywania budżetów b. związków samorządowych, lecz zwraca uwagę na konieczność wykonania czynności, związanych z wprowadzeniem w życie nowych zasad wykonania budżetu państwowego w zakresie budżetów terenowych, będących składową częścią budżetu Państwa.

Ponieważ obsługę kasową w zakresie finansowego wykonywania budżetów terenowych odnośnie gospodarki pozabudżetowymi środkami specjalnymi i sumami

depozytowymi przejmując z dniem 1 stycznia 1951 r. Narodowy Bank Polski, zarządzenie przypomina o konieczności załatwienia formalności związanych z otwarciem rachunków we właściwych oddziałach Narodowego Banku Polskiego, oraz ze złożeniem wzorów podpisów osób, upoważnionych do podpisywania poleceń przelewów i czeków. Prace te — zgodnie z zarządzeniem — winno poprzedzić wytypowanie jednostek budżetowych, które będą mogły samodzielnie wykonywać własne budżety oraz jednostek podporządkowanych, nie posiadających warunków do samodzielnego wykonywania budżetu. Dla dokonania tych czynności w zarządzeniu wyznaczono termin do dnia 24 grudnia 1950 r.

Także w terminie do dnia 24 grudnia 1950 r. miały jednostki budżetowe złożyć we właściwych oddziałach Narodowego Banku Polskiego wnioski w sprawie ustalenia pogotowia kasowego na rok 1951.

Zarządzenie kładzie nacisk, aby wynagrodzenia za miesiąc styczeń 1951 r., płatne z góry i podlegające przekazaniu za pośrednictwem placówek pocztowych, zostały przekazane najpóźniej do dnia 27 grudnia 1950 r., a to dlatego, żeby mogły być doręczone odbiorcom w ustalonym terminie płatności. Listy płacy, obejmujące te wynagrodzenia, mogą być sporządzone przez dotychczasowe komórki organizacyjne, natomiast wypłatę zarządza jednostka budżetowa, której otwarto kredyty na wynagrodzenia.

Prezydya rad narodowych muszą określić, jakie materiały i środki podstawowe (nieruchomości i ruchomości) zostaną wprowadzone na rachunki bilansowe poszczególnych jednostek budżetowych, samodzielnie wykonujących budżety za rok 1951, z tym jednak że środki podstawowe, których wartość jest uwidoczniła w prowadzonych dotychczas księgach inwentarzowych, należy wprowadzić na rachunek bilansowy środków podstawowych w wysokości wartości inwentarzowej.

Wszystkie jednostki budżetowe mają ustalić komisyjnie według stanu na dzień 31 grudnia 1950 r. remanenty z natury, a wartość posiadanych materiałów po uzgodnieniu z napisami w księgach materiałowych wprowadzić na rachunek bilansowy materiałów 1951 r. Zarządzenie zezwala, aby do czasu wydania przepisów o prowadzeniu księgowości środków materialnych (księgi inwentarzowe i materiałowe) księgowość ta była prowadzona na zasadach dotychczasowych.

Organizując przeprowadzenie prac związanych z inwentaryzacją, prezydya rad narodowych mogą niewątpliwie wykorzystać niektóre przepisy zarządzenia Ministra Finansów z dnia 23 września 1950 r. w sprawie inwentaryzacji oraz prac przygotowawczych do zamknięć rachunkowych, ogłoszonego w „Monitorze Polskim” w numerze A - 108 pod pozycją 1358 i dotyczącego uspołecznionych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych oraz wykonawstwa inwestycyjnego, objętych zasadami systemu finansowego.

Aby prace przewidziane w zarządzeniu mogły być należycie i w terminie wykonane, muszą nimi zainteresować się odpowiednie komisje, a mianowicie: na szczeblu województw, powiatów i miast stanowiących powiaty — komisje finansów, budżetu i planu, a w miastach nie stanowiących powiatów oraz w gminach większych — komisje finansowo-budżetowe.

K. LUBECKI

Z-ca Przewodniczącego
Prez. Woj. R. N. Kielce

Krytyczne sygnały prasowe przyczyniają się do usprawnienia pracy Prezydium Woj. R. N. w Kielcach

W uporczywej, codziennej walce o jak najszerze i jak najściślejsze powiązanie jednolitych organów władzy państwowej województwa kieleckiego z masami pracującymi miast i wsi kielecczyny — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zwróciło uwagę na konieczność rzetelnego rozpatrywania głosów krytycznych, kierowanych pod adresem Prezydium bezpośrednio, lub za pośrednictwem prasy.

Pewne doświadczenia w tej dziedzinie miało już b. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i b. Urząd Wojewódzki, jednak po głębszej analizie tych doświadczeń łatwo było ustalić że, dotychczasowe formy stosowane przez b. Prezydium i b. Urząd Wojewódzki — nie mogły w sposób zdecydowany wpłynąć na zbliżenie aparatu administracyjnego do mas pracujących i nie mogły przyczynić się do skutecznej walki z biurokracją, z bezduszością i obojętnością wobec istotnych potrzeb ludzi pracy.

Ciążyły na nich jeszcze biurokratyczne nawyki, które zakrywały stojącego za złożoną skargą czy prośbą żywego człowieka pracy, reprezentującego mniejszą lub większą grupę ludzi i ich żywotne sprawy.

Ciążyła szkodliwa rutyna skłaniająca do postępowania ze wszystkimi podaniami według szablonu polegającego na przesyłaniu „według właściwości”, braku kontroli dalszego biegu sprawy i jej ostatecznego załatwienia przez „właściwą władzę”. Te stare formy nie uczyły nawiązywania bezpośredniego kontaktu ze skarżącym, proszącym lub wnioskodawcą, dopuszczały, by „właściwa władza” przy pomocy mętnej interpretacji przepisów i faktów wykazywała bezpodstawność uwag krytycznych, czy słusznych pretensji.

Skutkiem tego rodzaju postępowania same usiłowania, aby wykorzystać uwagi korespondentów robotniczych i wiejskich o potrzebach i bolączkach ludzi pracy w celu usprawnienia administracji nie mogły dać pozytywnego rezultatu.

Świadczą o tym przykłady, między innymi z Wydziału Zdrowia Prezydium Woj. R.N. Wydział ten nie umiał dotąd dać odpowiedzi na uwagi korespondentów: Stefana Kaptura i Stefana Lipskiego, zamieszczone w Nr 235 „Słowa Ludu” z 27.VIII.1950 r., mimo, iż w obu wypadkach chodziło o bardzo istotne sprawy — bo o lekarzy dla pracujących. Podobny los spotkał notatkę zamieszczoną w „Woli Ludu” Nr 242 z 4.IX.1950 r. dotyczącą organizacji lecznictwa w powiecie pińczowskim. Nie lepiej „urzęduje” C.W.P.P. Instytucja ta posiada wszelkie potrzebne dokumenty ob. Władysława Piotrowskiego w sprawie leczenia streptomycynowego jeszcze od 25.IV.50 r. a mimo to do chwili obecnej poucza tylko o „właściwej drodze urzędowej”. Tego rodzaju „urzędowanie” może jedynie doprowadzić w międzyczasie do zupełnej utraty zdrowia 20-letniego człowieka.

Podobnie „urzędował” Wydział Gospodarki Komunalnej, który nie załatwił w sposób ostateczny zażalenie ob. Jachowicza z Kielc w sprawie remontu do-

mu przy ul. Ewangelickiej Nr 2, oraz notatek zamieszczonych w „Życiu Radomskim” Nr 245 z 6.VII.1950 r. w sprawie remontu domu przy ul. Nowotki 11 w Radomiu i w „Słowie Ludu” Nr 214 z 6.VIII.50 r. również w sprawie remontu domu przy ul. Mielczarskiego 115 w Kielcach.

Należało więc znaleźć najpierw sposób zwalczania we własnym aparacie niechętnego stosunku do szerokiego, pełnego, odważnego czerpania wskazówek dla jak najlepszego rozwiązywania poważnych problemów i drobnych spraw z uwag ludzi pracy, podanych w różnych formach, ale w swej treści odnoszących się zawsze do istotnych spraw świata pracy.

W znalezieniu właściwej drogi pomogła Prezydium uchwała egzekutywy Wojewódzkiego PZPR z 7.X.1950 r. w sprawie rozpatrywania przez instancje partyjne i organizacje podstawowe materiałów krytycznych, publikowanych na łamach „Słowa Ludu”, a także wskazania II Wojewódzkiego Zjazdu korespondentów robotniczych i chłopskich, który odbył się w Kielcach w dniu 8.X.1950 r.

Dzięki temu Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej mogło na posiedzeniu swym w dniu 9 października 1950 r. podjąć uchwałę na podstawie której:

1) wydziały ogólne wszystkich prezydiów rad narodowych zostały zobowiązane do zorganizowania lub przejęcia z innych wydziałów takich komórek pracy, które mają na celu śledzenie wypowiedzi prasy i kontrolę właściwego ich wykorzystania;

2) kierownicy wydziałów i samodzielnych referatów wszystkich prezydiów rad narodowych zostali zobowiązani:

- a) do osobistego śledzenia wypowiedzi prasowych i czuwania nad ich szybkim i właściwym wykorzystaniem;
- b) do przedstawiania ważniejszych wypowiedzi na prezydium celem ich kolegialnego rozpatrzenia;

3) prezydium PRN i MRN zostały zobowiązane do:

- a) analizowania na swoich posiedzeniach i wyciągania właściwych wniosków z materiałów prasowych, dotyczących prac prezydiów;
- b) bezpośredniego kontaktowania się z korespondentami robotniczo-chłopskimi przez zapraszanie ich na posiedzenia prezydiów, zwłaszcza w wypadku omawiania ich artykułów i notatek, oraz przez wysuwanie wniosków o powołanie ich do komisji względnie do rad.

Od podjęcia przez Prezydium wymienionej uchwały upłynęło już dwa miesiące, które dostarczyły nam przykładów lepszego, bliższego wnikania w istotny sens skarg i wniosków opublikowanych w prasie. Np. Odział Podatków Wiejskich — Wydział Finansowy Prezydium Woj. R.N. po otrzymaniu informacji od ob. Trutkowskiego, członka Woj. Komisji Rolnictwa i Leśnictwa o fikcyjnym podziale majątku należącego do Piotra Kozłowskiego w gm. Busko — przeprowadził

dochodzenie i spowodował sprostowanie wymiaru w przeciągu 1 miesiąca.

Szybko również — bo w przeciągu 2 tygodni — załatwiono sprawę klasyfikacji ziemi w Tymienicy, (pisała o tym „Wola Ludu“ Nr 305 z 5.XI.50 r.).

Uchwała Prezydium wpłynęła także na usprawnienie pracy Wydziału Gospodarki Komunalnej. Świadczy o tym szybkie załatwienie notatki w sprawie oświetlenia Żakowic, gm. Kowala, zamieszczonej w „Słowie Ludu“ Nr 258 z 19.IX.1950 r.

Niemniej stało się widocznym, iż podjęta uchwała nie jest w stanie dokonać przełomu we wszystkich ogniwach aparatu rad narodowych naszego województwa. Powodem tego było w pierwszym rzędzie schowanie jej pod sukno w Wydziale Ogólnym Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i brak kontroli wykonawstwa.

M. POŁOWA

Członek MRN Sosnowiec

O pracy komisji MRN w Sosnowcu

Wprowadzenie w życie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej przyniosło w konsekwencji nie tylko zmianę składu osobowego Rady, ale i jej komisji. Rada nasza liczy obecnie więcej robotników, więcej kobiet (kobiet jest około 25%).

Każda komisja, a jest ich obecnie 10, liczy 9 — 12 członków, w tym 4 — 5 członków rady, reszta spoza rady. Każdy członek rady jest członkiem jednej z komisji. Pracę swą rozpoczęły komisje w końcu lipca lub w sierpniu, natychmiast niemal po sesji rady, na której skład komisji został ustalony.

Komisja Komunikacji zajęła się kontrolą budowy mostu, powodując przyspieszenie tej budowy. Komisja kontroluje stan dróg i ulic, analizuje potrzeby ludności w tym zakresie i ustala kolejność budowy i naprawy dróg i ulic. Ponieważ w Sosnowcu wiele ulic wymaga gruntownej naprawy, inne należy budować od nowa, więc praca tej komisji musi być uznana za celową i pożyteczną. Również kontrola budowy nowej linii tramwajowej, mającej połączyć oddalone osiedla robotnicze ze śródmieściem, dała dobre rezultaty.

Bardzo atkynną jest Komisja Oświaty i Kultury, która rozpoczynając pracę swą w sierpniu, odbyła do tychczas 5 posiedzeń oraz przeprowadziła szereg kontroli, każdy zaś protokół z przeprowadzonej kontroli przynosi wnioski komisji, zmierzające do poprawienia istniejącego stanu rzeczy. I tak plan pracy tej komisji przewidywał na sierpień przeprowadzenie kontroli remontów w przedszkolach. Skontrolowano 8 przedszkoli w trakcie dokonywania remontów, przy czym kontrole te zapobiegły wielu usterkom i niedociągnięciom. We wrześniu komisja przeprowadziła kontrolę już wykonanych remontów w 15 szkołach podstawowych, wskazując na dość liczne braki i usterki, które na skutek wniosków komisji zostały w krótkim czasie usunięte.

Dużą zasługą komisji jest przeprowadzenie kontroli w Państwowej Szkole Przemysłowej. Kontrola ta wykazała nadzwyczaj złą sytuację lokalową szkoły — cia-

Poza tym istotny błąd uchwały polegał na zwięźniu zagadnienia do spraw związanych z krytyką prasową, przy całkowitym pominięciu odwołań, listów i zażaleń ludności, które są przesyłane lub zgłaszane bezpośrednio w prezydiach rad narodowych.

Doniosła uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów w sprawie rozpatrywania i załatwiania odwołań, listów i zażaleń ludności oraz krytyki prasowej przychodzi na teren kielecczyzny w okresie kiedy korespondent robotniczy czy wiejski stał się w oczach mas pracujących prawdziwym bojownikiem o ich sprawy, zaś odległość między radami narodowymi jako jednolitymi organami władzy państwowej w terenie a pracującymi miast i wsi uległa wybitnemu zmniejszeniu.

Cały świat pracy kielecczyzny wita te uchwały jako wyraz troski Partii i Rządu o człowieka pracy.

snotę, ujemnie wpływającą na naukę — a narada wskazała środki zmierzające do rozwiązania tych trudności. Na wniosek komisji Prezydium M.R.N. przeniosło lokatorów z budynku, który do września 1939 r. był głównym budynkiem szkolnym i przez okupanta zamieniony został na dom mieszkalny. Po usunięciu lokatorów przystąpiono do remontu budynku, zapewniając tysiącznej rzeszy młodzieży poprawę warunków nauki.

Komisja interesuje się żywo zagadnieniem radiofonizacji szkół, z których już tylko 6 nie posiada dotąd aparatury. Niestety, nie wszystkie wnioski komisji są dość szybko realizowane. Tak więc na trzech kolejnych posiedzeniach poruszana była między innymi konieczność naprawy szopy na węgiel przy szkole nr. 7 — dotychczas sprawa ta nie doczekała się realizacji. Podobno styczeń 1951 r. ustalony został jako ostatni termin wykonania tej drobnej skądinąd sprawy. Do tego czasu węgiel nadal narażony jest na rozkradanie.

Na rozwiązanie czekają również wnioski komisji w sprawie rozszerzenia lokali Centralnej Biblioteki Miejskiej. Przeprowadzona tam kontrola wykazała, że biblioteka prowadzona jest należycie, że księgozbiór wzrasta (31.12.1949 r. liczył 29.577 tomów, 31.10.1950 r. — 39.634 tomy), wzrasta z miesiąca na miesiąc liczba czytelników, konieczne jest powiększenie lokalu.

Komisja Oświaty i Kultury czynnie ustosunkowała się do akcji wyborów komitetów rodzicielskich, przygotowując tę akcję i zjednując dla niej wszystkich niemal członków M.R.N., tak, że ani jedno posiedzenie wyborcze nie odbyło się bez udziału przedstawiciela M.R.N. Obecnie komisja utrzymuje kontakt z nowo wybranymi komitetami rodzicielskimi, wypełniając w ten sposób postulat wiązania się z najszerszymi masami ludności.

Jednak i praca Komisji Oświaty i Kultury nie jest bez zarzutu. Przy Komisji powstała Podkomisja do Walki z Analfabetyzmem, brak jest jednak śladów działalności tej podkomisji, mimo że problem walki z analfabetyzmem w naszym mieście również istnieje.

Pozytywnie wypadnie ocenić pracę Komisji Gospodarki Komunalnej. Miasto nasze wprawdzie nie ucierpiało wskutek działań wojennych, tym niemniej jest tu wiele domów wymagających remontu. Rabunkowa gospodarka kapitalistów sprawiła, że wiele domów zarysowało się, że powstają w nich uszkodzenia, domagające się naprawy. Remonty domów, prowadzone przez Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo - Budowlane, to jedna z najpoważniejszych trosk naszego miasta. Toteż Komisja Gospodarki Komunalnej ma tu do spełnienia wdzięczne zadanie, a że je wykonuje, świadczą o tym protokoły 5 posiedzeń zwyczajnych, 26 protokołów kontroli wykonanych remontów i 7 protokołów odebrania wykonanych budów. Praca to niemała, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że nie wszyscy członkowie komisji pracują równomiernie. Czynnym udział w pracach komisji biorą: Horek, Cypionka, Machura, Brzózka. — A gdzie reszta? Kontrole remontów przeprowadzane są pieczołowicie i szczegółowo. Protokoły wykazują nawet drobne niedociągnięcia, przytaczają wypowiedzi i skargi lokatorów, z którymi przeprowadzone zostały rozmowy. Wnioski komisji zmierzają do usprawnienia pracy remontowej, do usuwania zauważonych usterek, do wzmocnienia nadzoru nad robotami, do usunięcia zdarzających się jeszcze przejawów lekceważenia roboty, wykonywanej dla ludzi, którzy za nią nie płacą, do zlikwidowania przejawów nieuczciwości, wyrażającej się w próbach wymuszania dodatkowej opłaty ze strony lokatora na rzecz wykonawcy. Stwierdzić należy, że wnioski komisji realizowane są na ogół szybko, o czym świadczą wyjaśnienia kierownictwa robót i zawiadomienia o przeprowadzeniu poprawek.

Komisja w pierwszym rzędzie przeprowadza kontrole w domach, gdzie remonty zostały z góry zaplanowane. Ale zdarza się, że komisja występuje z wnioskiem o poddanie remontowi domu, nie umieszczonego w planie. Tak np. w dniu 8.8.50 r. ob. Orłowski, zamieszkały przy ul. Moniuszki 24, zwraca się do komisji z prośbą o spowodowanie remontu domu, w którym mieszka. Komisja już 11.8.50 r. przeprowadza kontrolę budynku, stwierdza jego zły stan i stawia wniosek o przeprowadzenie remontu. Pod datą 15.10.50 r. znajdujemy sprawozdanie przedsiębiorstwa z wykonania tych robót. Takich wypadków jest więcej, świadczą one dowodnie o skuteczności i celowości pracy komisji.

Do czynnych należy Komisja Zdrowia. W okresie od sierpnia do końca grudnia odbyła ona 11 posiedzeń i szereg kontroli. Praca jej jednak w tym okresie miała charakter wybitnie jednokierunkowy. Komisja pochłonięta była wyłącznie jedną sprawą — sprawą szpitala dziecięcego, którego brak ogromnie daje się odczuwać na terenie Sosnowca i jest częstym powodem narzekań ze strony społeczeństwa, szczególnie kobiet, gdyż chore małeństwa trzeba umieszczać w szpitalach Katowic czy Chorzowa, to zaś powoduje znaczne trudności dla rodziców, przede wszystkim zaś dla karmiących matek. Cały swój wysiłek włożyła komisja w starania o uzyskanie rewindykacji budynku poszpitalnego. Rewindykacja po wielu trudach została przeprowadzona, z kolei trzeba było myśleć o adaptacji budynku, o uzyskaniu funduszy i materiałów, gdyż budynek szpitalny musi odpowiadać pewnym wymaganiom. Trudności zostały pokonane, obecnie istnieje pewność, że za parę miesięcy Sosnowiec otrzyma szpital dziecięcy, a Komisja Zdrowia będzie mogła poświęcić więcej uwagi innym zadaniom,

wchodzącym w zakres jej kompetencji. Plan pracy na I kwartał 1951 r. przewiduje kontrolę Wydziału Zdrowia i kontrolę wykonania budżetu (spóźnioną) oraz kontrolę szpitali, które w ostatnich miesiącach były remontowane. Komisja Zdrowia ma olbrzymi zakres działania i jest obawa, że w nawale rzeczy wielkich, które podejmuje, może nawet za innych, jak Centralna Miejska Poradnia dla Matki i dziecka w połączeniu z Centralną Kuchnią Mleczną, jak projekt szpitala 300-lóżkowego, zaniedba tzw. rzeczy drobne, które przecie są również ważne, jak np. to wszystko, co mówi o stanie sanitarnym naszego miasta.

Jeżeli na tym wyczerpują przegląd pracy komisji M. R. N., to nie znaczy to bynajmniej, że inne komisje nie pracowały. Tak więc w okresie wymiany pieniędzy zarówno Komisja Finansowa, jak Komisja Handlu stanęły do dyspozycji Prezydium M. R. N., kontrolując — pierwsza punkty wymiany, druga — działalność sklepów i stosowanie się ich personelu do zaleceń władz. Praca obu tych komisji, wzmocnionych na te dni przez członków innych komisji, sprawiła, że akcja przeszła spokojnie i względnie gładko. Członkowie M. R. N. pośpieszyli również na wezwanie Prezydium, by w dniach II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju stać się głosicielami pokoju we wszystkich zakładach pracy i organizacjach.

Praca komisji nie jest pracą dla siebie, znajduje ona odbicie w obradach M. R. N. i porządek dzienny każdej sesji M. R. N. obejmuje między innymi sprawozdanie co najmniej jednej komisji. Sprawozdania te obrazują celowość i skuteczność prac komisji, obrazują stosunek do prac komisji Prezydium M. R. N., gdyż ze sprawozdania wynika, jakie sprawy Prezydium rozpatrzyło, o jakich zapomniało.

Prezydium M. R. N. w Sosnowcu — trzeba to przyznać — uważnie wsluchuje się w głosy komisji i pilnuje wykonania słusznych wniosków. Co prawda czasem wniosek czeka parę tygodni na rozpatrzenie, ale sekretariat znalazł sposób, zapobiegający zapomnieniu o jakiegokolwiek, bodaj najdrobniejszej sprawie. Akta komisji prowadzone są bardzo starannie. W teczce każdej komisji prócz wykazu członków ułożone są w porządku chronologicznym protokoły posiedzeń i protokoły kontroli, usprawiedliwienia nieobecnych, kopie zawiadomień, pisma organów wykonawczych, wyjaśniające sprawy poruszone w protokołach, sprawozdania organów wykonawczych o wykonaniu wniosków itp. Ale prócz tego w każdej teczce znajduje się specjalny, porubrykowany arkusz, zawierający wykaz kontroli, przeprowadzonych przez komisję i dalsze losy tej kontroli. Każda kontrola ma tu swoją liczbę porządkową, jest planowany termin kontroli i termin jej przeprowadzenia, nazwiska osób delegowanych do kontroli, przedmiot i cel kontroli, datę przekazania wniosków do rozpatrzenia przez Prezydium M. R. N. i datę rozpatrzenia, kiedy i komu zlecono wykonanie i termin wykonania, ustalony przez Prezydium, wreszcie datę otrzymania sprawozdania z wykonania.

Wykaz ten bardzo przejrzyste obrazuje losy każdej kontroli. Komisja jest w stanie na każdym posiedzeniu, nawet pod nieobecność członków Prezydium, zorientować się, co się dzieje z jej wnioskami, może wpłynąć na przyspieszenie rozpatrzenia i wykonania. Wykaz obrazuje ustosunkowanie się Prezydium M. R. N. do wniosków, a w pewnym stopniu zobowiązuje Prezydium do czuj-

niejszego i pilniejszego wykonywania i rozpatrywania spraw poddanych przez komisję.

Wykaz ten, nie mając w sobie nic z biurokracji, jest graficznym wyrazem celowości i skuteczności pracy komisji, a przeświadczenie, że praca jej jest skuteczna, jest poważnym momentem, pobudzającym komisję, do zwiększania swej aktywności.

Wspomniałam poprzednio, że nie wszyscy członkowie poszczególnych komisji pracują. Dlatego też grudniowe

posiedzenia prócz tematyki bieżącej, związanej z planem pracy, miały w porządku dziennym punkt: rozpatrzenie aktywności członków komisji. Okazało się, że w każdej niemal komisji jest parę osób zaniebujących swe obowiązki, toteż podjęte zostały decyzje o odwołanie tych osób, względnie o ich upomnienie. Komisje wychodziły z założenia, że dla dobra miasta należy szeregi członkowskie oczyścić, by umożliwić wejście do nich robotnikom i kobietom, dla których praca w ramach M. R. N. nie jest czczym frazesem.

ST. KOWALCZYK

Członek Prez.
Woj. R. N. Lublin

Rady narodowe w wyborach do komitetów rodzicielskich na terenie woj. lubelskiego

Wybory do komitetów rodzicielskich na terenie województwa lubelskiego zakończone zostały 17 grudnia 1950 r.

Podam, jak rady narodowe przygotowały akcję wyborczą na terenie województwa lubelskiego, jak akcja wyborcza przebiegała i jakie są wyniki wyborów.

1. Prace przygotowawcze

a) Na szczeblu wojewódzkim:

W związku z okólnikiem Nr 32 Kancelarii Rady Państwa, Prezydium Woj. R.N. w dniu 4 listopada 1950 r. rozpatrzyło na swym posiedzeniu sprawę wyborów do komitetów rodzicielskich i powzięło w tej sprawie uchwałę zobowiązującą terenowe rady narodowe do przeprowadzenia wyborów w terminie od dnia 16 listopada do dnia 17 grudnia 1950 r.

Uchwała ta została przesłana prezydiom powiatowych, miejskich i gminnych rad narodowych.

Dla wydziałów oświaty prezydiów powiatowych i miejskich rad narodowych opracowano instrukcję wyborczą oraz ankietę sprawozdawczą z wyborów dla każdej szkoły.

Na sesji Woj. R.N. w dniu 24 listopada postawiono na porządku dziennym sprawę wyborów. Referat o wyborach do komitetów rodzicielskich wygłosił kierownik Wydziału Oświaty Prezydium Woj. R.N.

Opiekę nad akcją wyborczą w poszczególnych powiatach powierzono pracownikom pedagogicznym Wydziału Oświaty Prezydium Woj. R.N. Do pracy tej powołano 29 osób.

b) Na szczeblu powiatowym:

Na szczeblu powiatowym praca przygotowawcza do akcji wyborczej miała wiele braków i niedociągnięć, a w niektórych powiatach była nie wystarczająca, jak np. w powiecie lubelskim i hrubieszowskim.

W powiatach zamojskim, puławskim i krasnostawskim akcja wyborcza przygotowana była przez rady narodowe dokładnie i starannie.

W powiecie zamojskim Prezydium P.R.N. zorganizowało z przewodniczącymi prezydiów gminnych rad narodowych naradę, poświęconą przygotowaniu akcji wyborczej do komitetów rodzicielskich.

Po tej naradzie odbyły się na terenie wszystkich 14 gmin zebrania aktywów. Wszystkie te zebrania obsługiwane zostały przez delegatów Prezydium P.R.N.

Ponadto przewodniczący Prezydium P.R.N. odbył konferencję z dyrektorami szkół T.P.D. w Zamościu i omówił z nimi sprawę wyborów w tych zakładach.

Przeprowadzona przez organa wojewódzkie inspekcja gminy Sitno, pow. zamojski, wykazała, że Prezydium Gminnej Rady Narodowej akcją wyborczą właściwie rozplanowało i należycie przygotowało.

Bez zrozumienia podszło do sprawy wyborów do komitetów rodzicielskich Prezydium P.R.N. w Lublinie, nie doceniło ono uchwały Prezydium Woj. R.N. w sprawie wyborów do komitetów rodzicielskich i nie zmobilizowało gminnych rad narodowych do tej akcji.

Toteż odbywające się na terenie powiatu lubelskiego zebrania wyborcze do komitetów rodzicielskich w dość licznych przypadkach były przygotowane i kierowane przez kierowników szkół, a nie rady narodowe.

2. Przebieg wyborów

Nastrój na zebraniach wyborczych był na ogół poważny, wybory miały charakter uroczysty, sale były odpowiednio przygotowane i udekorowane.

W licznych szkołach referaty o zadaniach komitetów rodzicielskich wygłaszali członkowie komisji oświatowych lub członkowie prezydiów rad narodowych.

W niektórych miejscowościach jak w Zaklikowie, Zamościu, w czasie obrad rodzice uchwalali odpowiednie rezolucje i zobowiązania.

Na zebraniu wyborczym w Zamościu rodzice uchwalili następujące zobowiązania:

„Obrady II-go Światowego Kongresu Obrońców Po koju pragniemy uczcić konkretną pracą, którą wyrażamy wykonaniem następujących zobowiązań:

- współdziałać ściśle ze szkołą nad podniesieniem dyscypliny pracy uczniów,
- włączyć się w nurt pracy nad podniesieniem wyników nauczania przez zorganizowanie uczniom odpowiednich warunków pracy w domach rodzicielskich,
- zorganizować przy Komitecie Rodzicielskim sekcję dożywiania, która zajmie się zagadnieniem objęcia tą akcją wszystkiej młodzieży potrzebującej dożywiania,
- współdziałać z Dyrekcją, Kierownictwem Szkoły i Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania świec-

kiego w oparciu o wzory pedagogiki radzieckiej, kształtować światopogląd młodzieży w myśl założeń marksizmu-leninizmu, ludowego patriotyzmu i proletariackiego internacjonalizmu, moralności socjalistycznej włączając młodzież do walki o pokój i realizację Planu 6-letniego“.

*

W zebraniach wyborczych, których odbyło się 2.073 z ramienia rad narodowych, uczestniczyło 1.086 delegatów. Kiedy dodamy, że w zebraniach brało udział 127.180 rodziców, w tym 62 tys. kobiet, to widzimy, że delegaci rad narodowych zetknęli się z poważną masą rodziców.

Akcja wyborcza do komitetów rodzicielskich stała się jeszcze jedną sposobnością do powiązania się rad narodowych jako jednolitych organów władzy państwowej z masami pracującymi.

3. Wyniki wyborów

Do komitetów rodzicielskich przy szkołach podległych Ministerstwu Oświaty na terenie województwa lubelskiego weszło ogółem 18.676 osób, w tej liczbie 6.079 kobiet, co stanowi prawie 33%. W porównaniu do wyborów z 1949 r., gdzie liczba kobiet wynosiła zaledwie 14%, jest znacznym postępem na tym odcinku.

O uchwale Prezydium Woj. R. N. w Opolu

W listopadzie 1950 r. Prezydium Woj. R. N. w Opolu omawiało stan organizacyjny i działalność prezydiów powiatowych i miejskich (miast stanowiących powiaty) rad narodowych.

Prezydium powzięło uchwałę w sprawie pracy prezydiów rad narodowych.

Uchwała obejmuje zagadnienia b. ważne i jest cennym wkładem w uporządkowanie wielu aktualnych spraw. Powstaje jednak pytanie, czy treść uchwały została wyrażona w sposób dostatecznie jasny, czy uchwała wyraźnie wskazuje braki i czy w odpowiedni sposób instruuje opierając się na konkretnym materiale wziętym z życia, z własnego terenu.

*

Jaki jest cel uchwały? Z treści uchwały wynika, że Prezydium Woj. R.N. chciało z jednej strony wskazać na braki i niedociągnięcia w pracy rad niższego stopnia, z drugiej zaś poinstruować prezydium powiatowych i miejskich rad narodowych w jaki sposób te braki usunąć.

Tymczasem w całej uchwale znajdujemy jedynie dwa przykłady, mimo, że sama uchwała ma 7 stron maszynopisu. Niejednokrotnie wskazania mają charakter ogólnikowy i mało konkretny, a nawet pewna ich część została żywcem zaczerpnięta z artykułów programowych zamieszczonych przed pół rokiem w „Radzie Narodowej“, bez uwzględnienia własnych doświadczeń z terenu woj. opolskiego zdobytych w okresie jaki upłynął.

Np. w części III pkt. 10 uchwała tak omawia sprawę stosunku prezydium do rady:

„Poważnym błędem popełnionym przez poszczególne prezydium, było małe jeszcze powiązanie się z własną radą, a poprzez radę z jej komisjami, z najszerzymi masami pracującymi i z terenem. Słaba również jest kontrola działalności prezydiów przez własną radę i wytyczanie kierunku i form pracy dla danego prezydium. Po-

Przy obecnie przeprowadzonych wyborach wydatnie zmalała w komitetach rodzicielskich liczba pracowników umysłowych; w roku 1949 wynosiła 24%, obecnie 12%.

Podniosła się natomiast o znaczny odsetek liczba robotników oraz mała i średniorolnych chłopów.

Przykładem dobrego komitetu rodzicielskiego pod względem klasowym, jest komitet przy szkole podstawowej Nr 23 w Lublinie, gdzie na 16 członków weszło do komitetu 13 robotników.

Mimo wielu braków i popełnionych błędów w akcji wyborczej, skład klasowy obecnych komitetów rodzicielskich jest niewątpliwie lepszy, niż w poprzednich komitetach.

Praca rad narodowych oraz ich komisji oświaty i kultury na odcinku komitetów rodzicielskich nie może się zakończyć na samej akcji wyborczej.

Rady narodowe, komisje oświaty i kultury rad narodowych winny stale kierować pracą komitetów, służyć im pomocą i wskazówkami oraz koordynować ich działalność w terenie.

Poprzez dobrze prowadzoną pracę komitetów rodzicielskich szkoła stanie się ważnym ogniwem w realizacji wielkich zadań, jakie stawia Plan 6-letni i prowadzona przez cały świat postępowy walka o pokój.

szczególne prezydium rad narodowych, jako organa wykonawcze i zarządzające nie pomagają odpowiednio swoją właściwą pracą radom narodowym w realizowaniu zadań ustawowych. Niektóre prezydium, a zwłaszcza na szczeblu gminnym działają w znacznym oderwaniu się od rady, uważając, że rada narodowa jest dla prezydium narzuconą kłopotliwą instancją, którą trzeba od czasu do czasu zbierać, a która w rezultacie nic nie daje. Obowiązkiem każdego prezydium jest nie dopuszczać, aby praca rady narodowej sprowadzała się do formalnego jedynie urzędowania i deklaracyjnych oświadczeń radnych, gdyż taka rada nie żyjąca sprawami klasy robotniczej, stałaby się zbędnym uciążliwym balastem nie usprawniającym, lecz hamującym pracę prezydium rady. Prezydium takie, które toleruje ten stan rzeczy, pozbawia się gwarancji, że potrafi ono wypełniać dobrze zadania, jakie przed nim stawiają masy pracujące. Dalším warunkiem spełniania należycie zadań przez poszczególne prezydium, to stosowanie na posiedzeniach krytyki i samokrytyki, której jeszcze mało odczuwa się w terenie“.

Prezydium powiatowej, czy miejskiej rady narodowej, które z pewnością analizowało te uchwałę nie łatwo mogło wyciągnąć stąd jakieś konkretne wnioski. Samo stwierdzenie, że błędem jest małe jeszcze powiązanie się prezydium z własną radą niewiele mówi. Przecież prezydium PRN i MRN nie mogą z tego stwierdzenia wywnioskować, kiedy jest to powiązanie słabe, a kiedy byłoby mocne. Czy np. gdyby przewodniczący prezydium kierował obradami na sesji rady i podsumowywał dyskusję — co, jak wiemy, jest właśnie błędem — to powiązanie z prezydium byłoby mocne? Oczywiście, że nie — jednak zupełny brak przykładów stwarza taką sytuację, w której słuszne zasady i słuszne myśli mogą być błędnie rozumiane i wykonywane.

Istnieje właśnie obawa, że stanie się to z uchwałą Prezydium Woj. R.N. w Opolu.

Brak konkretnych wskazań utrudnia poinstruowanie. W części IV (działalność komisji rad narodowych) uchwała mówi:

„Ponieważ działalność komisji ogranicza się prawie tylko do wykonywania sporadycznych kontroli, przeto obowiązkiem prezydiów jest stałe czuwanie nad usprawnieniem działalności tych komisji, oraz nad właściwym doborem ludzi do prac w tych komisjach. Chodzi o to, aby poza tymi radnymi, którzy stanowią trzon komisji, powoływać do komisji również nowych członków spoza rady. W ten sposób zostanie podkreślony sens i cel ustawy, która wyraźnie domaga się, aby organa władzy otaczały się na zewnątrz szerokim wieńcem aktywnego społecznego“.

Jak prezydium mają czuwać nad usprawnieniem działalności komisji i nad właściwym doborem ludzi do pracy w komisjach — o tym uchwała nie mówi. I prezydium znając swe obowiązki (prawdopodobnie wiedziały o nich i przed uchwałą), w dalszym ciągu nie wiedzą jak polepszyć skład komisji.

Należy przypuszczać, że przynajmniej jedno prezydium na terenie woj. opolskiego w praktyce usprawniło działalność swych komisji. Gdyby uchwała podała taki przykład, z pewnością i inne prezydium woj. opolskiego poszłyby wskazaną drogą.

Kilka sformułowań uchwały wymaga jeszcze dodatkowego omówienia ze względu na niezupełnie słuszne stanowisko lub niewłaściwe określenia.

I tak w I części uchwała mówi:

- „1) do prezydiów, a zwłaszcza na stopniu gminnym, powołano między innymi obywateli o słabym wyrobieniu społecznym i życiowym, którzy z tego powodu nie pracują wydajnie,
- 2) do prezydiów weszli tacy obywatele, zamieszkali z dala od siedziby urzędu, którzy z tego powodu

nie mogą dostatecznie poświęcić się pracy w danym prezydium“.

Sformułowanie uchwały zawarte w pkt. 1) jest w ogóle niewskazane. Uchwała omawiająca niewłaściwy skład personalny musi być skonkretyzowana, jeśli nie chce narazić się na zarzut gołosłowności. Ponadto zarzut słabego wyrobienia życiowego jest zarzutem dość wątpliwym. Wreszcie po wytknięciu niewłaściwego składu personalnego powinny nastąpić niezwłoczne zmiany, co w tym wypadku, prawdopodobnie nie miało miejsca, chociażby ze względu na ogólnikowy charakter uchwały.

Nie można się zgodzić ze stanowiskiem wyrażonym w pkt. 2), gdyż o powoływaniu do prezydium powinna decydować przydatność danego obywatela do pracy w prezydium, a nie zamieszkiwanie w określonej odległości od urzędu.

W części II uchwała mówi, że:

„Właściwą drogą uzupełnienia obsad personalnych jest zatrudnienie młodzieży i kobiet, a w tym, spośród osób pochodzenia rodzimego i stworzenie im odpowiednich warunków rozwojowych“.

Chyba nie tylko zatrudnianie młodzieży i kobiet poprawia sytuację na odcinku kadr, lecz stałe szkolenie i podnoszenie poziomu pracowników już zatrudnionych. Szkolenie przyczynia się do zwiększenia wydajności pracy, do usprawnienia pracy, do wykonywania jej z większą fachowością i świadomością i właśnie dlatego szkolenie należy zaliczyć do środków, którymi poprawiamy sytuację na tym odcinku.

*

Z omawianej uchwały Prezydium Woj. R.N. w Opolu wypływa wniosek, że władze wojewódzkie podejmując słuszną inicjatywę wskazania terenowi błędów i poinstruowania go, muszą się starać, by zarówno naświetlanie błędów jak i instruowanie konkretyzować w oparciu o analizę wyników i przebiegu pracy prezydiów rad narodowych niższych stopni na swoim terenie.

Notatki z życia rad narodowych

KOBIETA — WICEPRZEWODNICZĄCYM PREZYDIUM WOJ. R. N. W LUBLINIE

Zastępcą Przewodniczącego Prezydium Woj. R. N. Lublin została wybrana ob. Julia Patrzyłas, znana działaczka społeczna i polityczna.

Ob. Patrzyłas urodziła się w Rudach, gmina Końskowola, w powiecie Puławy. Od najmłodszych lat pracowała w organizacjach młodzieżowych („Siew“, „Wici“), a od roku 1932 została członkiem Komunistycznego Związku Młodzieży.

Za działalność polityczną została skazana na cztery lata więzienia. Po wyjściu z więzienia brała udział w pracy K.P.P.

Po wyzwoleniu Polski spod okupacji hitlerowskiej pracuje w Ko-

mendzie Milicji, następnie w b. Urzędzie Wojewódzkim. Ostatnio pracowała w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej na stanowisku kierownika Wydziału Administracyjno-Społecznego.

SESJE RAD POWIATOWYCH I MIEJSKICH WOJ. KOSZALIŃSKIEGO

Większość rad powiatowych woj. koszalińskiego odbywa sesje raz w miesiącu.

Frekwencja radnych na sesjach była na ogół słaba, przy czym charakterystyczny jest fakt, że w wielu wypadkach radni nie usprawiedliwiali swej nieobecności i tak np.: na V sesji PRN w Człuchowie przy stanie 46 radnych nieobecnych było 17, z tego 16 nieusprawiedliwio-

nych; na II sesji PRN w Białogardzie przy stanie 62 radnych było nieobecnych 24, z tego nieusprawiedliwionych 22; na VII sesji PRN w Złotowie obecnych było tylko około 43% radnych.

Rady nie wyciągają konsekwencji w stosunku do radnych opuszczających posiedzenia bez usprawiedliwienia. Jest to niewątpliwie jedną z przyczyn zaobserwowanej w niektórych radach stale zraniejszającej się frekwencji radnych na sesjach. Jako przykład służyć tu może PRN w Złotowie która nie zrobiła nic w kierunku podniesienia dyscypliny radnych. Na ostatnich trzech sesjach tejże rady ilość nieobecnych, a zwłaszcza nieobecnych nieusprawiedliwionych stale wzrasta.

Tematyka sesji poszczególnych rad wykazuje duże podobieństwo. Na sesjach są omawiane przeważnie zagadnienia i akcje zlecone do rozpatrzenia przez władze centralne względnie wojewódzkie, jak np. żniwno-omłotowa, wykopkowa, likwidacji odłogów, skupu zboża itp. Porządek obrad sesji nie zawsze jest należycie przygotowany przez prezydium rady: przykładem tego jest MRN w Słupsku, w której na porządku dziennym II sesji umieszczono w sposób całkowicie mechaniczny omówienie wyników akcji żniwno-omłotowej, nieaktualnej na terenie miasta stanowiącego powiat. Nic też dziwnego, że radni nie wykazali zainteresowania wygłoszonym na ten temat referatem, o czym świadczy fakt, że w dyskusji zabrał głos tylko 1 radny.

Zagadnieniami aktualnymi o znaczeniu lokalnym rady na ogół nie zajmują się, co świadczy o słabej jeszcze inicjatywie rad.

Tylko w nielicznych wypadkach umieszczono w porządku obrad sesji sprawozdania z wykonania uchwał rady, sprawozdania z działalności prezydium, względnie sprawozdania z prac komisji. Skutkiem tego większość rad nie orientuje się, jak funkcjonują jej organy, jakimi są prezydium i komisje rad, nie wiedzą również, czy i jak zostały wykonane ich uchwały.

Właściwe przygotowanie porządku dziennego sesji, odpowiedni dobór tematyki obrad, jak również podniesienie dyscypliny radnych winno być stałą troską prezydiów rad narodowych.

M.R.N. W GDYNI OBRADUJE NA TERENIE STOCZNI

Szosta sesja M.R.N. w Gdyni odbyła się na terenie stoczni z udziałem robotników, przedstawicieli organizacji społecznych, rad zakładowych, w liczbie ponad tysiąc osób.

Głównym punktem obrad były sprawy gospodarki komunalno-mieszkaniowej.

Duży udział robotników w obradach M.R.N., rzeczowa krytyka pracy poszczególnych wydziałów prezydium M.R.N. oraz konkretne wnioski, zgłoszone przez przeszło trzydziestu dyskutantów świadczą, że ludzie pracy czują się współgospodarzami miasta, że łączność między prezydium, a masami ludowymi wzmacnia się stale.

Ze sprawozdania złożonego przez zastępcę przewodniczącego prezy-

dium ob. Szmidło wynikało, że prezydium realizując plan inwestycyjny na rok 1950 przede wszystkim zwróciło uwagę na potrzeby dzielnic robotniczych. Na Oksywiu, Obłuzu, Wiłominie, w Demplowie i innych podmiejskich rejonach Gdyni rozbudowana została sieć wodociągowo-kanalizacyjna, poprawiono znacznie stan chodników i ulic.

W wyniku nadbudowy domów mieszkalnych i przebudowy wielopokojowych mieszkań uzyskano 214 nowych izb, odremontowano 244 budynki. Poza tym rozprawdzono wiele materiałów budowlanych wśród mieszkańców domków robotniczych, którzy dokonali remontów we własnym zakresie.

Wysunięte wnioski i dezyderaty w czasie dyskusji pomogą prezydium usprawnić swą pracę wokół poprawy komunalnych i mieszkaniowych warunków klasy robotniczej.

OBRADY AKTYWU GOSPODARCZO - SPOŁECZNEGO POWIATU TUCHOLSKIEGO

Z inicjatywy Prezydium PRN odbyła się w Tucholi w dniu 1.XII. 1950 r. całodzienna konferencja członków prezydiów rad narodowych, sołtysów oraz przedstawicieli organizacji i instytucji.

Na konferencji między innymi omówiono plan skupu zboża. Powiat wykonał plan skupu zboża na listopad już 26.XI. w 110%. Jeszcze w dniu 18.XI. plan był wykonany za ledwie w 34%. Dopiero należyta analiza przyczyn małego procentu wykonania planu przeprowadzona przez Prezydium PRN przy udziale czynnika partyjnego i społecznego spowodowała mobilizację wszystkich sił w kierunku wykonania planu i to wpłynęło na wyniki.

Konferencja stwierdziła, że gros rocznego planu skupu zboża da się wykonać już w grudniu a resztę należy wykonać w pierwszych miesiącach 1951 r. tak, aby okres wiosenny można było całkowicie obrócić na należytą organizację prac wiosennych. Wykona się to przez planowe omłoty i to w pierwszym rzędzie w gospodarstwach wielkich, co da możliwość zdjęcia całej nadwyżki bez marnowania ziarna. W ostatnich dniach dało się zauważyć szczególnie w gminie Gostycyn i Kęsowo — śrutowanie zboża na skutek tendencyjnie szerzonych plotek przez wrogą propagandę. Rady narodowe po-

wzięły już kroki zapobiegawcze. Na konferencji, w dyskusji mówiono o tym, że przy zdejmowaniu nadwyżek zbożowych baczna uwagę zwrócić trzeba na pozostawienie odpowiedniej ilości ziarna dla utrzymania inwentarza i kontraktowanego żywca, gdyż wykonanie planu skupu żywca idzie w parze z wykonaniem planu skupu zboża.

Omówiono również sprawę usprawnienia wywózki drzewa z lasów dla tartaków i postanowiono opracować szczegółowe plany gminne wraz z zobowiązaniem poszczególnych rolników.

Stanisław Balewski
Sekretarz Prezydium
PRN Tuchola

G.R.N. SKIERNIEWKA ZAJĘŁA SIĘ AKCJĄ SKUPU ZBOŻA

Na sesji grudniowej Gminnej Rady Narodowej Skierniewka omówiono realizację planowego skupu zboża. Po dyskusji Rada podjęła uchwałę, w myśl której radni zobowiązali się współpracować z Prezydium po linii akcji skupu zboża w terenie — każdy radny na swojej gromadzie. Również Rada zobowiązała Prezydium do zastosowania przymusowych omłotów w stosunku do opornych bogaczy wiejskich.

Przymusowe omłoty przeprowadzono m. in. u bogacza wiejskiego A. Stępniaka z gromady Samice, posiadającego 21 ha i około 40 tuczników, ponieważ zakupione na wolnym rynku zboże odstawił on w ramach akcji skupu, a własne zboże schował.

Po włączeniu się radnych do akcji i po zastosowaniu (przykładowo) przymusowych omłotów u opornych bogaczy wiejskich, akcja skupu zboża dała lepsze rezultaty.

DLACZEGO NIEKTÓRE KOMISJE G.R.N. DOBRZE PRACUJĄ, A INNE ŹLE?

Biorąc udział w inspekcji w dwóch G.R.N. pow. lubelskiego, zauważyłem, jak wielka jest różnica w pracach komisji poszczególnych gminnych rad narodowych tego samego powiatu.

W G.R.N. Konopnica wszystkie komisje odbyły posiedzenia konstytucyjne i od razu przystąpiły do właściwej pracy. Komisje zaczęły swą pracę od ułożenia planu, we-

dług którego zaczęły pracować. Wszystkie komisje posiadają plany pracy opracowane kolektywnie. W planach tych umieszczono zagadnienia aktualne dla terenu tej gminy. Każda komisja posiada teczkę, do której są składane wszystkie sprawy dotyczące danej komisji. Ponadto w każdej tece jest wykaz członków komisji z dokładnymi danymi personalnymi co do przynależności partyjnej, socjalnej i obciążenia pracami społecznymi.

Odmienne przedstawia się sytuacja na odcinku prac komisji w G.R.N. Wólka. Komisje te nie przejawiają żadnej działalności. W samym biurze Prezydium „coś” wiedzą o komisjach. Pozakładano wprawdzie teczkę, nawet sekretarz Prezydium opracował dla niektórych komisji plany pracy, przewodniczący Prezydium G.R.N. je podpisał. Zaopatrzone te plany odciskiem okrągłej pieczęci i następnie plany te włożono do teczek, o których członkowie nie wiedzą; nawet nie wszyscy członkowie wiedzą, do jakiej komisji zostali wybrani.

Czy można wtedy mówić, że jest skład socjalny nieodpowiedni, że członkowie komisji są nieaktywni, że nie chcą się udzielać w pracy?

Mamy tu dwa przykłady w G.R.N. jednego powiatu. W pierwszej G.R.N. sekretarz Prezydium po wyborze członków do komisji zawiadomił tych członków, kiedy ma się odbyć posiedzenie każdej komisji. Był na każdym posiedzeniu, zapoznał ich z instrukcją Rady Państwa, komisje ukonstytuowały się, przeprowadził szkolenie, pomógł im przy ułożeniu planu pracy. Tak, że członkowie komisji zostali zorientowani co do ich prac. Te komisje, znając swe zadania, mając opracowany plan pracy przez siebie, mogą do brze pracować — i pracują.

Natomiast w drugiej wyżej wspomnianej G.R.N., gdzie nie zwołano żadnego posiedzenia, komisje nie ukonstytuowały się, nie są zapoznane z zakresem ich prac. Plan pracy ułożony przez sekretarza Prezydium bez udziału członków komisji, nie jest im nawet znany. Jak można mówić o aktywności i dobrej pracy członków tych komisji.

Gdyby wszystkie prezydium odczyły choć trochę troskliwszą opiekę komisje, na pewno praca tych komisji ożywiłaby się, byłaby dobrą i dawała dobre wyniki, które w du-

żej mierze pomogłyby, ułatwiły i polepszyły prace i samych prezydentów.

Cz. Olenderek

PRACA KOMISJI ROLNEJ G.R.N. W DOBRZELINIE

W G.R.N. Dobrzelin, pow. kutnowskiego do najlepiej pracujących Komisji zaliczyć należy Komisję Rolną. Komisja ta kontrolowała przebieg akcji siewnej, wykonanie pomocy sąsiedzkiej, przeprowadzenie kredytów, nawozów sztucznych, przebieg omłotów, stan melioracji w gminie i przebieg skupu zboża.

Komisja zmobilizowała chłopów do naprawy 8 tysięcy metrów bieżących rowów odwadniających w ramach czynu melioracyjnego.

Kontrolując wykonanie planu skupu zboża, Komisja postawiła wniosek o przeprowadzenie przymusowego omłotu u bogacza wiejskiego Aleksandra Wojdeckiego — który uchylał się od odsprzedaży zboża państwu. Wniosek Komisji został wykonany i wymłócone zboże odstawił do punktu skupu.

Akcja uświadamiająca prowadzona przez Komisję o znaczeniu planowego skupu zboża w rezultacie doprowadziła do tego, że gromady Ślenczyn i Grzybów manifestacyjnie odstawiły zboże do punktów skupu w ciągu jednego dnia.

Leon Kasprzak

Przewodniczący Prezydium G.R.N. w Dobrzelinie

KOMISJA OŚWIATY I KULTURY MRN KIELCE W WALCE Z ALKOHOLIZMEM

Wypadki picia alkoholu przez młodzież szkolną zwróciły uwagę członków Komisji Oświaty i Kultury. Komisja postanowiła zapobiec temu przez spowodowanie wydania odpowiednich zarządzeń przez Prezydium, zmierzających do ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych dla nieletnich i dla młodzieży szkolnej.

Wniosek opracowany przez Komisję na posiedzeniu w dniu 4.XII. 1950 r. został przedłożony Prezydium.

Wniosek Komisji zwraca uwagę, że rozpijanie młodzieży szkolnej jest wyrazem szkodliwej działalności wroga klasowego, który dąży do osłabienia tężyzny fizycznej klasy robotniczej, dąży do wypaczenia charakteru młodzieży, odwrócenia jej uwagi od potrzeb naszego Państwa Ludowego.

Na wniosek Komisji Prezydium Miejskiej Rady Narodowej zlikwidowało lokal gastronomiczny położony naprzeciw szkoły Nr 6, a lokal ten oddało do dyspozycji Związku Zawodowego Pracowników Elektrotechnicznych.

Oprócz powyższego, na wniosek Komisji Prezydium Miejskiej Rady Narodowej uznając słuszność i celowość wniosków Komisji na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 1950 r., w oparciu o art. 8 ustawy z dn. 21. III. 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. URP Nr 51, poz. 423), wydało zarządzenie ograniczające zakłady gastronomiczne, punkty zbiorowego żywienia, sklepy detalicznej sprzedaży wyrobów alkoholowych PSS, MHD, PDT w sprzedaży napojów alkoholowych stosownie do przepisów przytoczonej ustawy i wprowadziło zakaz sprzedawania napojów alkoholowych zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu zarówno w naczyniach zamkniętych jak również i na wyszynk nieletnim do lat 18 i młodzieży szkół podstawowych i średnich.

Uchwała Prezydium została podana do publicznej wiadomości i wywieszona na widocznych miejscach we wszystkich sklepach i zakładach gastronomicznych prowadzących sprzedaż wyrobów alkoholowych.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej powierzyło Komisji Handlu kontrolę wykonania uchwały przewidującej wysokie sankcje karne dla działających wbrew wydanym przepisom.

Zbigniew Kawa

Sekretarz Prezydium MRN w Kielcach

KOMISJA HANDLU MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W KIELCACH WIĄŻE SWE PRACĘ Z PRACAMI RADY I PREZYDIUM

Plan pracy Miejskiej Rady Narodowej na IV kwartał br. przewidywał zorganizowanie sesji MRN na zakładzie pracy z tematyką dotyczącą zaopatrzenia świata pracy w artykuły pierwszej potrzeby. Plan pracy Rady i Prezydium stał się na tym odcinku podstawą do planu pracy Komisji Handlu.

Zagadnienia mające być przedmiotem obrad sesji Miejskiej Rady Narodowej na zakładzie pracy były uprzednio przeanalizowane i sprawdzone przez członków Komisji Handlu w terenie. Praca członków Ko-

misji, mająca na celu zbadanie przedłożonych sprawozdań z punktu widzenia społecznego, zwróciła uwagę zarówno Prezydium (na posiedzeniu poprzedzającym sesję Miejskiej Rady Narodowej), jak również i Miejskiej Radzie Narodowej — na niedociągnięcia w zaopatrzeniu świata pracy w artykule pierwszej potrzeby

Analiza sprawozdań najpoważniejszych dystrybutorów handlu uspołecznionego i wnioski Komisji Handlu na tle przeprowadzonej dyskusji umożliwiły Miejskiej Radzie Narodowej podjęcie uchwały zmierzającej do usprawnienia zaopatrzenia świata pracy w artykuły pierwszej potrzeby

Uchwała Miejskiej Rady Narodowej między innymi postanawia:

- 1) zobowiązać Powszechną Spółdzielnię Spożywców do dostosowania godzin sprzedaży w sklepach spółdzielczych, w zależności od lokalnych warunków, w sposób jak najdogodniejszy dla zaopatrywania się w nich pracowników zatrudnionych w zakładach pracy;
- 2) zobowiązać Powszechną Spółdzielnię Spożywców do zlikwidowania braku pieczywa w sklepach spółdzielczych w godzinach rannych przez odpowiednie zorganizowanie i usprawnienie środków transportowych;
- 3) zobowiązać Miejski Handel Detaliczny do otwarcia w roku 1951 w pierwszej kolejności sklepów detalicznej sprzedaży w dzielnicach robotniczych miasta;
- 4) zobowiązać Centralę Ogrodniczą do zaopatrzenia sklepów detalicznej sprzedaży we wszystkie asortymenty warzyw;
- 5) zobowiązać Powszechną Spółdzielnię Spożywców i Kieleckie Zakłady Gastronomiczne do wnikliwej kontroli wydawanych obiadów pod względem jakości kalorycznej;
- 6) zobowiązać Centralę Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskiej do równomiernego zaopatrywania w artykuły nabiałowe zarówno sklepów własnych jak i sklepów Powszechnej Spółdzielni i Miejskiego Handlu Detalicznego;
- 7) zobowiązać Miejską Komisję Usprawnienia Zaopatrzenia do rozpracowania rozdzielnika na artykuły pierwszej potrzeby tak, aby zapobiec rywalizacji i konkurencji między największymi dystrybutorami handlu uspołecznionego.

Miejska Rada Narodowa powierzyła referatowi handlu i Komisji Handlu nadzór nad wykonaniem uchwały.

W planie pracy Prezydium przewidziano jako zagadnienie pierwszoplanowe, mające być przedmiotem obrad na następnym posiedzeniu, zaopatrzenie świata pracy w węgiel opałowy. Zagadnienie to zostało uprzednio przeanalizowane przez Komisję Handlu, a wnioski Komisji referowane przez przewodniczącego Komisji, umożliwiły Prezydium dokonanie właściwej oceny i podjęcia uchwały między innymi zobowiązującej Powszechną Spółdzielnię Spożywców i Miejski Handel Detaliczny do zwiększenia ilości punktów detalicznej sprzedaży węgla, oraz zwrócenia uwagi na niedostateczne zaopatrywanie ludności wiejskiej przez spółdzielnię „Samopomoc Chlopska“.

Powiązanie prac Komisji Handlu z pracami Rady i Prezydium umożliwia rozwiązanie zagadnień w interesie i dla dobra mas pracujących.

Zbigniew Kawa

Sekretarz Prezydium MRN
w Kielcach

SŁABO PRACUJĄ KOMISJE M. R. N. W JANOWIE K/KATOWIC

Oceniając pracę komisji M. R. N. w Janowie, należy stwierdzić, że pracują one słabo

Prezydium rady nie okazuje pomocy komisjom, ponadto członkowie komisji nie są szkoleni.

Do lepiej pracujących zaliczyć należy Komisję Zdrowia, która przeprowadziła przy współudziale Ligi Kobiet akcję uświadamiającą w zakładach pracy o szkodliwości nadużywania alkoholu i kontrolowała stan sanitarny punktów zbiorowego żywienia.

Na sesji M. R. N. omówiono dotychczasową słabą działalność komisji, wskazując na dużą absencję radnych na poszczególnych sesjach i posiedzeniach komisji.

W wyniku dyskusji postanowiono na każdej sesji omówić bieżące prace komisji i wyciągać wnioski w stosunku do tych radnych i członków komisji, którzy nie udzielają się w pracach rady i komisji.

Tomala Monika

Członek Prezydium
M. R. N. w Janowie

JAK NIEKTÓRE PREZYDIA G.R.N. WALCZĄ Z ANALFABETYZMEM

Prezydium G.R.N. w Czarnej Wsi, pow. białostockiego, na posiedzeniu w dn. 22.X.1950 r. podjęło uchwałę, która wskazuje na interesującą formę uświadamiania ludności o potrzebie walki z analfabetyzmem. Uchwała postanawia, że we wszystkich miejscowościach, gdzie istnieją szkoły, będą urządzone wieczornice z częścią artystyczną. Tego rodzaju formy uświadamiania łatwiej trafiają do ludzi, a mobilizacja mieszkańców wsi na wieczornice na ogół przebiega bez trudności.

Prezydium G.R.N. w Czarnej Wsi nie ograniczyło się do urządzania wieczornic i postawienia sprawy analfabetyzmu na sesji. Posiedzenie Prezydium w dn. 6.XI.1950 r. poświęcone było ustaleniu miejscowości, gdzie zostaną utworzone kursy i zespoły początkowego nauczania dla analfabetów oraz wytypowaniu wykładowców. Postanowiono utworzyć dwa kursy w Czarnej Wsi Kościelnej i w Studziankach, a nadto 7 zespołów. Prezydium ustaliło imiennie, kto w jakiej wsi ma uczyć, przez co walka z analfabetyzmem stanęła jako konkretne zadanie przydzielone określonym ludziom do wykonania. I wierzymy, że takie postawienie sprawy przyczyni się do zlikwidowania analfabetyzmu na terenie gminy.

Prezydium G.R.N. w Czarnej Wsi rozwiązało także sprawę indywidualnego nauczania.

Wiele Prezydium G.R.N. głowi się nad tym, jak uczyć kilku analfabetów na wsi, położonej zdaleka od innych wsi. Kursu nie można urządzić w takiej sytuacji, bo analfabetów jest na to za mało, kazać im chodzić kilka kilometrów na wykłady — nie ma sensu, bo i tak z góry wiadomo, że chodzić nie będą — cóż więc robić?

Prezydium G.R.N. w Czarnej Wsi też miało taką sytuację. We wsi Karczmiśko było tylko 2 analfabetów. Dla nich zorganizowano nauczanie indywidualne, ale tu nie było jeszcze wielkiego kłopotu, znalazły się bowiem osoby, które mogły uczyć. W gorszej sytuacji znajdowała się Wólka Poduchowna: nie miał kto uczyć jej czterech analfabetów. Gromada Wólka Poduchowna leży na krańcu gminy i do najbliższej z gromad swojej gminy

ma aż 6 km podczas, gdy do najbliższej gromady sąsiedniej gminy tylko pół kilometra. Prezydium G.R.N. w Czarnej Wsi zwróciło się więc do swych sąsiadów z prośbą o przyjęcie analfabetów.

W taki sposób pokonane zostały trudności potwierdzając przysłowie: „Chcieć — to móc“.

A oto przykład podjęcia uchwały dotyczącej również walki z analfabetyzmem, która jednak z pewnością nie przyczyni się do powodzenia akcji.

Uchwała ta zapadła na posiedzeniu Prezydium M.R.N. w Łapach, pow. wysokomazowiecki i brzmi, jak następuje:

Pkt. 12. Ponieważ analfabeci nie zgłaszają się do nauki postanowiono:

„Użyć ostrzejszych metod do obowiązkowego uczęszczania na kurs“.

Jakie mają być te „metody“, kto jest odpowiedzialny za właściwe wykonanie tej ogólnikowej uchwały, o tym się nie mówi. Prawdopodobnie podano tę uchwałę do wiadomości analfabetów. Ciekawe jak im wytłumaczono jej treść. Czy do analfabetów posłano sołtysów, by im powiedzieli: „Słuchajcie, chodźcie już lepiej na ten kurs, bo grożą, że do Was zastosują ostrzejsze metody“.

Należy przypuszczać, że na tym skończyło się wykonanie uchwały, która nic konkretnego nie mówi i do niczego nie zobowiązuje.

P.R.N. SKIERNIEWICE DBA O FREKWENCJĘ NA SESJACH

Od listopada ub. r. wprowadzono do porządku obrad każdej sesji P.R.N. Skierniewice punkt „ustanowienie się do nieusprawiedliwionej nieobecności członków rady na poprzedniej sesji“. Na sesji P.R.N., przewodniczący obrad podaje nazwiska radnych, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na poprzedniej sesji, po czym radni ci usprawiedliwiają się przed radą, np. radny A. Olechowicz podaje, że był na 2-tygodniowej konferencji kierowników Uniwersytetu Ludowych, przeto prosi radę o usprawiedliwienie swej nieobecności. Następnie po ewentualnej dyskusji rada podejmuje uchwałę, uznając przyczyny absencji za dostatecznie usprawiedliwiające.

Sposób ten ma duże znaczenie wychowawcze. Od czasu stosowania go, frekwencja na sesjach P.R.N. znacznie się poprawiła.

O PRACY PREZYDIUM P. R. N. WĘGORZEWO

Prezydium P. R. N. w Węgorzewie, omawiając realizację planowego skupu zboża, stwierdziło, że na terenie gminy Węgielsztyn plan skupu został zaledwie wykonany w 40%.

W związku z tym w dniu 15.XII. 1950 r. Prezydium P. R. N. odbyło naradę gospodarczą w gminie Węgielsztyn z udziałem członków gminnej rady narodowej, przedstawicieli organizacji politycznych i społecznych, sołtysów oraz pracujących chłopów.

Na naradzie sprawozdanie z pracy rady narodowej i prezydium nad realizacją skupu zboża złożył przewodniczący Prezydium G. R. N. ob. Kokocha. Ze sprawozdania wynikało, że Prezydium G. R. N. bardzo mało uwagi poświęciło realizacji skupu zboża, bo zaledwie raz omówiło przebieg realizacji na swym posiedzeniu.

W czasie dyskusji ujawniono, że w skład trójki gromadzkiej w gromadzie Wesołowo wchodzi bogacz wiejski, Tołanek, który sam nie odstawił zboża na punkt skupu. Również w dyskusji ujawniono, że ob. Łukasz Waszkiewicz posiada agregator potrzebny do przeprowadzania omłotów i nie chce go wypożyczać nawet za opłatą.

Fakty te świadczą, że Prezydium G. R. N. w Węgielsztynie nie reagowało dotychczas dostatecznie na przejawy wrogiej działalności bogaczy wiejskich.

Po naradzie odbyło się posiedzenie Prezydium P. R. N. i G. R. N., na którym uchwalono wnioski zmierzające do usprawnienia pracy Prezydium G. R. N. i wykonania zaplanowanego skupu zboża.

PREZYDIUM WOJ. R. N. OLSZTYN ORGANIZUJE SZKOLENIE CZŁONKÓW KOMISJI

Prezydium Woj. R. N. Olsztyn, doceniając wagę i znaczenie szkolenia członków komisji rad narodowych dla podniesienia poziomu ich pracy, rozpoczęło szkolenie członków komisji powiatowych, miejskich i gminnych rad narodowych na terenie całego województwa.

W czasie od 24 — 30 listopada 1950 r. przeszkolono w 12 powiatach w pierwszym etapie szkolenia 1.509 członków komisji.

Pierwsza część programu szkolenia obejmowała sprawy sposobu powoływania komisji, ich składów, praw i obowiązków, współpracy z prezydiami rad narodowych i organizacjami społecznymi, planów pracy komisji, przygotowywania i odbywania posiedzeń, sprawozdawczości itp.

Tematem drugiej części szkolenia była kontrola społeczna wykonywana przez komisje w zakresie ich właściwości rzeczowej.

Wykłady pierwszej części prowadzili delegaci Prezydium Woj. R. N., zaś części drugiej przedstawiciele miejscowej Delegatury N.I.K., którzy stworzyli dwie dwuosobowe ekipy, obsługujące kolejno poszczególne powiaty.

Zaintersowanie szkoleniem było duże.

Wyrazem tego były głosy w dyskusji domagające się częstszego urządzania tego rodzaju szkolenia, oraz zasypywanie wykładowców pytaniami i prośbami o udzielenie wyjaśnień w sprawach wątpliwych i staranne notowanie wykładów.

W czasie szkolenia wykładowcy mieli możliwość dowiedzenia się, że:

a) komisje często działają od przypadku do przypadku, w pracy ich nie ma ciągłości i planowości;

b) członkowie komisji nie byli w ogóle zorientowani w swoich obowiązkach;

c) zebrania komisji nie dochodziły często do skutku z powodu nieuczęszczania członków na posiedzenia, co częściowo należy tłumaczyć przeciążeniem niektórych pracą społeczną i partyjną;

d) prezydium rad narodowych nie liczą się z uchwałami komisji i nie udzielają im pomocy;

e) prace i rola, jaką komisje mają spełniać nie są jeszcze doceniane przez terenowe prezydium rad narodowych i organizacje społeczne,

f) kierownicy zakładów pracy niechętnie zwalniają pracowników do prac w komisjach, a nawet zdarzają się wypadki odmawiania zwolnienia do pracy w komisji względnie zabraniań udziału w komisji.

Te informacje pozyskane w czasie trwania szkolenia wskazują, jak konieczne i pilne jest:

a) masowe szkolenie członków wszystkich komisji rad narodowych ze szczególnym uwzględnieniem komisji gminnych rad narodowych;

b) masowe szkolenie członków prezydiów rad narodowych, szczególnie tych, którzy nie znając istoty i znaczenia komisji rad, nie znają tym samym sensu i znaczenia ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej;

c) podjęcie przez Prezydium Woj. R. N. Olsztyn odpowiednich wystąpień w stosunku do tych instytucji państwowych i organizacji, które nie doceniają jeszcze zadań komisji rad narodowych i które powinny zmienić swój stosunek do tych organów w sposób zapewniający im sprawne wykonywanie funkcji społecznych.

Prezydium Woj. R. N. Olsztyn wyciągając odpowiednie wnioski ze spostrzeżeń wykładawców oraz wypowiedzi i uwag członków komisji, podejmować będzie niewątpliwie dalsze kroki, które przyczynić się będą do stałego podnoszenia poziomu prac komisji i prezydiów terenowych rad narodowych.

PREZYDIUM WOJ. R. N. KRAKÓW ANALIZUJE DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI

Prezydium Woj. R. N. w Krakowie na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 1950 r. omawiało działalność wszystkich komisji Woj. R. N. w listopadzie 1950 r. Komisje odbyły od 1 do 2 posiedzeń — wszystkie zaś podjęły 119 uchwał, z czego tylko 16 zostało wykonan-

nych. Charakterystyczne, że Komisja Handlu podjęła 19 uchwał, z czego nie wykonano ani jednej, Komisja Gospodarki Komunalnej podjęła 11 uchwał — nie wykonano żadnej uchwały. Należałoby wysnuć wnioski, że istnieją poważne zaniedbania w zakresie przestrzegania zasady realizacji uchwał komisji, chyba, że podejmuje się uchwały nierealne — niewykonalne.

Prezydium Woj. R. N. stwierdza, że słabo pracują Komisje Budownictwa i Zdrowia. Szkoda, że na posiedzenie prezydium nie zostali zaproszeni przewodniczący tych komisji, z którymi można byłoby omówić środki mające ożywić ich działalność.

Prezydium Woj. R. N. stwierdziło na podstawie analizy wniosków i uchwał komisji, że:

a) komisje poznały zakres działania i problematykę poszczególnych wydziałów,

b) przez stały kontakt z wydziałami wpływają na usprawnienie pracy w tych wydziałach i wywierają duży wpływ na usuwanie słabych punktów w ich działalności,

c) rozpoczęły instruktaż komisji terenowych.

Z DZIAŁALNOŚCI PREZYDIUM D. R. N. ŁÓDŹ - ŚRÓDMIEŚCIE

Na posiedzeniu Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi, odbytym w dniu 20 listopada 1950 r., Przewodniczący Prezydium D. R. N. ob. Bajder złożył sprawozdanie z działalności Prezydium D. R. N. Łódź-Śród-

mieście, za czas od 6.VI. — 15.XI. 1950 r.

W dyskusji nad sprawozdaniem, członkowie Prezydium R. N. m. Łódź podnieśli, że sprawozdanie to nie daje pełnego obrazu prac Prezydium D. R. N., jak i samej Rady. Nie poddano analizie składu Rady, nie naświetla się czy obecny skład Rady odpowiada przekrojowi społecznemu dzielnicy pod względem socjalnym, politycznym, udziału kobiet i młodzieży.

Stwierdzono także, iż sprawozdanie sporządzone zostało na podstawie danych uzyskanych z oddziałów i nie zawiera problematyki politycznej oraz nie wskazuje, czy D. R. N. nawiązała kontakt z ludnością dzielnicy.

Przewodniczący Prezydium R. N. m. Łodzi, ob. Minor podkreślił, że Prezydium D. R. N. za mało kontaktowało się z Prezydium R. N. i nie sygnalizowało o trudnościach napotykanych w swojej pracy, ale też i wydziały Prezydium R. N. mało poświęcały uwagi pracy oddziałów D. R. N.

W konkluzji — Prezydium R. N. m. Łodzi stwierdziło, że dotychczasowa działalność Prezydium D. R. N. Łódź-Śródmieście i jego organów nie była oparta na planie pracy i pod względem politycznym i społecznym nie odpowiadała wytycznym w zakresie realizacji ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej.

Prezydium R. N. podjęło uchwałę zawierającą wskazania odnośnie poprawy stylu pracy Prezydium D. R. N. Łódź-Śródmieście.

Nasi korespondenci piszą

Z POWIATU TCZEWSKIEGO

1) Łączność PRN i GRN z masami.

Powiatowa Rada Narodowa w Tczewie odbywa sesje wyjazdowe w terenie, przede wszystkim w spółdzielniach produkcyjnych. Na sesjach tych omawiane są w pierwszym rzędzie sprawy dotyczące spółdzielni.

Sesje te przyjmowane są z zadowoleniem przez ludność danej gromady lub gminy.

Niektóre prezydium gminnych rad narodowych urządzają raz na miesiąc rozszerzone posiedzenia, na które zaprasza się przedstawicieli partii i organizacji masowych, sołtysów oraz trójki gromadzkie, przedstawicieli ZSCh i spółdzielni produkcyjnych.

Posiedzenia te obsługiwane są przez przewodniczące-

go lub jednego z członków Prezydium PRN, który zebrane tam bolączki i niedociągnięcia przedkłada na posiedzeniu Prezydium PRN, aby odnośne braki w jak najszybszy sposób usunąć.

Przedstawiciele komisji Powiatowej Rady Narodowej wyjeżdżają w teren, gdzie stykają się z przedstawicielami różnych organizacji oraz z ludnością nieorganizowaną, wysłuchują ich uwag i wniosków, które następnie są rozpatrywane na posiedzeniu odnośnej komisji.

Np. wniosek ludności odnośnie rozbudowy dróg okazał się słuszniejszy od zamierzeń Prezydium, wobec czego przystąpiono do przebudowy drogi na odcinku Kulice-Spółdzielnia Produkcyjna do Nowej Cerkwi, zamiast w pierwotnym planie drogi Morzeszczyn — Królówlas.

2) Wroga działalność bogaczy wiejskich.

Stały kontakt z terenem pozwala prezydium PRN skutecznie pomagać prezydium GRN w walce z wroga działalnością bogaczy wiejskich. Oto kilka przykładów wrogiej roboty bogaczy wiejskich.

Bogacz wiejski, Jasiński Zygfryd z Lignów, narzekal i biadolił stale na zbyt wysoki wymiar podatku gruntowego i FOR-u, że nie jest w stanie z nałożonego wymiaru się wywiązać. Inkasenci gminni rzeczywiście nie mogli ściągnąć należności, gdyż jego urządzenie domowe było bardzo prymitywne. Wysłani delegaci PRN ponownie udali się do rzekomego biednego Zygryda dla stwierdzenia, czy tenże rzeczywiście jest takim biedakiem. Delegatom po obejściu zabudowań gospodarczych i mieszkań, rzuciło się w oczy małe okienko, znajdujące się w zamurowanym oknie. Drzwi prowadzące do pokoju z zamurowanym oknem, zastawione były szafą. W zakonspirowanym pokoju znajdowało się pierwszorzędne prawie dwupokojowe urządzenie domowe i zboże, które „biedny“ Jasiński ukrył w celu uchylenia się od płacenia podatków.

Drugi „biedak“, to ob. Wohlfeil z Tczewskich Łąk, który chciał Skarb Państwa oszukać na 10.000.000 złotych w starym pieniądzu przez ukrycie przed władzą wymiarową swojego rzeczywistego dochodu z dwóch gospodarstw rolnych i cegielni i niewypełnienie obowiązku zgłoszenia się od 1945 r. jako podatnik podatku dochodowego, a obowiązek ten ciążył na nim jako dzierżawcy 140 ha ziemi obcej. Oczywiście machinacje kombinatora zostały udaremnione.

Również zdemaskowaliśmy wroga, który potrafił wkraść się do aparatu władzy ludowej — jest nim ob. Szumski z Opalenia, który jako zastępca przewodniczącego Prezydium Gminnej Rady Narodowej tak manipulował, że gospodarstwo rolne podzielone zostało sztucznie na 3 osoby. W ten sposób potrafił uchylić się od właściwego mu wymiaru podatków oraz zataił dochody z plantacji 4 ha pomidorów, podlegających opodatkowaniu z działów specjalnych, przy czym sam pobierał ponownie z działów specjalnych, przy czym sam pobierał ponownie jako wiceprzewodniczący prezydium GRN, a nawet żonę swoją wciągnął do pracy w Prezydium GRN, która również pobierała dość wysokie wynagrodzenie.

Szumskiemu wymierzono odpowiedni podatek, usunięto go wraz z żoną ze stanowiska, a na ich miejsce postawiono uczciwych ludzi, mających na względzie dobro Polski Ludowej.

P. Chudyk

Przewodniczący Prez. PRN Tczew

Z SESJI WYJAZDOWEJ WOJ. R.N. W BIAŁYMSTOKU

W robotniczej Hajnówce w dużej sali miejscowego kina odbyła się w dn. 16.XII.1950 r. druga część IV sesji Białostockiej Wojewódzkiej Rady Narodowej.

W obradach wzięli udział robotnicy i chłopci, a także młodzież z 10 i 11 klasy. Zawiadomienie o obradach podano w białostockiej prasie za pośrednictwem ogłoszeń, nauczycielstwa i rad zakładowych. Łącznie z radnymi na obrady przybyło ok. 400 osób.

Na porządku dziennym stanęło zagadnienie służby zdrowia, (referat Kierownika Wydziału i koreferat Komisji Zdrowia), sprawa likwidacji analfabetyzmu (referat z ramienia Wydziału Oświaty i koreferat Komisji Oświaty i Kultury), sprawa wprowadzenia publicznej gospodarki lokalami na terenie niektórych miej-

scowości woj. białostockiego, zapytania i wolne wnioski.

Dlaczego sesję Woj. R.N. urządzono właśnie w Hajnówce? Wyjaśnił nam to ob. Horodecki Przewodniczący Prezydium Woj. R.N. Hajnówka — to ośrodek robotniczy. Klasa robotnicza w Hajnówce rozumie swe zadania, wzmaga produkcję, interesuje się żywo sprawami swego miasta, czynnie pomaga tamtejszej radzie narodowej w wykonywaniu jej zadań. Na szczególne podkreślenie zasługuje pomoc okazana przez robotników w rozbudowie szpitala. Na skutek tej pomocy koszt budowy szpitala wyniósł tylko 40% zaplanowanej kwoty.

Panieważ sesja trwała przez cały dzień (rozpoczęła się o godz. 10.30 z 1½ godzinnym opóźnieniem) część robotników pracująca po południu mogła w niej uczestniczyć przed południem, a część zmiany dziennej, po południu (obradowano do godz. 20-ej).

Komisja Zdrowia krytykę

Naświetlenie zagadnień służby zdrowia, podane w referacie wygłoszonym z ramienia Wydziału Zdrowia, spotkało się z krytyką ze strony Komisji Zdrowia Woj. R.N. Marnotrawstwem jest — stwierdza Komisja — zatrudniać 13 lekarzy na stanowiskach kierowników wydziałów zdrowia PRN. Również marnotrawstwem jest zatrudnianie lekarzy pracą administracyjną na stanowiskach dyrektorów szpitali. Kadry lekarzy są niewłaściwie rozstawiane np. w Sokółce jest 5 lekarzy a brak chirurga i dlatego obsada lekarska nie spełnia swego zadania. Jeżeli na pewien okręg daje się jednego tylko lekarza, musi to być lekarz z praktyką, pełnowartościowy.

Istnieje też szkodliwa separacja lekarzy od felczerów ujawniająca się nawet na odczytach naukowych. Komisja uważa, że należy propagować wymianę doświadczeń z zakresu wiedzy medycznej, a w celu powiązania lekarzy z problemami, którymi żyje obecnie klasa robotnicza i cały naród. wzmoczenie szkolenie ideologiczne.

Komisja wniosła, aby ze względu na trudności powstające przy tworzeniu izb porodowych o 6-pokojach, otwierać izby porodowe w skromniejszych warunkach lokalowych. I tak — stwierdził przewodniczący Komisji — warunki izb porodowych mieszczących się w kilku pokojach będą stokrotnie lepsze od tych warunków, które dotąd jeszcze ma w swym domu kobieta wiejska.

Komisja Zdrowia zgłosiła nadto szereg dalszych wniosków: przeanalizowanie zagadnienia rozmieszczenia kadr lekarzy, przeprowadzenie szkolenia ideologicznego, zwiększenie ilości kursów dla pielęgniarek, zorganizowanie zakładów oczyszczania miasta w większych ośrodkach miejskich województwa i in.

Po przedyskutowaniu zagadnień służby zdrowia Wojewódzka Rada Narodowa podjęła uchwałę, która szła po linii postulatów Komisji Zdrowia.

Z akcją walki z analfabetyzmem jest źle

Sprawozdanie przyniosło niezbyt pocieszające wiadomości z przebiegu tej akcji na terenie woj. białostockiego.

Z 40 000 analfabetów zakwalifikowanych na kursy do 1.XII.50 r. kurs czytania i pisania ukończyło tylko 15.000. Poza kursami zostało jeszcze 12.000 analfabetów.

Jako przyczyny takiego stanu rzeczy referent wymienił m. in. brak dostatecznego zrozumienia dla wagi tej akcji.

Tak np. przewodniczący Prezydium PRN w Bielsku Podl. ani razu nie był na zebraniu poświęconym walce z analfabetyzmem. Na ujemny wynik akcji wpływało także to, że organizacje masowe wielokrotnie zmieniały swych przedstawicieli w społecznych komitejach walki z analfabetyzmem.

Właściwy stosunek prezydiów niektórych gmin do tego zagadnienia ilustruje, jak wiele można zrobić, gdy się dba o wykonanie akcji. W gminie Hajnówka pow. bielskiego na kursach uczy się 300 analfabetów. W poszczególnych gromadach ZMP-owcy przyjęli na siebie obowiązek indywidualnego nauczania. W gminie Narewka pow. bielskiego pracuje 13 kursów i 9 zespołów.

Obecnie na czoło, w wykonaniu akcji walki z analfabetyzmem wysunęły się powiaty ełcki i kolneński, na szarym końcu został pow. suwalski.

Koreferat z ramienia Komisji Oświaty i Kultury oraz dyskusja wskazały na dalsze braki i na sposoby ich przezwyciężania. Wskazano mianowicie, że sprawą najistotniejszą jest zainteresowanie się przebiegiem akcji walki z analfabetyzmem przez prezydium rad. Przedstawiciel ZSCh podkreślał w swym przemówieniu, że tam gdzie prezydium rady zajęło się akcją i zmobilizowało organizacje masowe, akcja rozwija się pomyślnie.

Idąc za wskazaniem Komisji Oświaty i Kultury oraz dyskusji, Woj. R.N. w podjętej uchwale zobowiązuje prezydium do przepracowania zagadnienia walki z analfabetyzmem i do mobilizacji organizacji masowych wokół tej akcji.

M. Bielawski

O PIĄTEJ SESJI M. R. N. W KIELCACH.

Zgodnie z planem pracy na IV kwartał 1950 r. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kielcach zorganizowało pierwszą na zakładzie pracy, a V-tą z kolei sesję Miejskiej Rady Narodowej. Prezydium, przygotowując porządek dzienny tej sesji, starało się poddać pod obrady sesji takie zagadnienia, które zainteresowałyby obecnych na sesji zaproszonych gości z zakładów pracy. Sesja odbyła się w świetlicy Kieleckich Zakładów Przemysłu Tłuszczowego (b. Zakłady Wytwórcze „Społem”) — Prezydium zawiadomiło obywateli o sesji ogłoszeniami z uwidocznioną tematyką obrad, oraz odpowiednimi wzmiankami w prasie. Na porządek dzienny składały się między innymi :

- 1) zmiany w składzie Miejskiej Rady Narodowej,
- 2) zmianę składu osobowego Komisji Miejskiej Rady Narodowej,
- 3) sprawozdania z działalności Prezydium Miejskiej Rady Narodowej,

4) sprawozdanie odnośnie zaopatrzenia świata pracy w artykuły pierwszej potrzeby, przez:

- a) Powszechną Spółdzielnię Spożywców,
- b) Miejski Handel Detaliczny,
- c) Centralę Ogrodniczą,
- d) Kieleckie Zakłady Gastronomiczne.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, organizując tę sesję, zdawało sobie sprawę, że dotychczasowa praca Prezydium Miejskiej Rady Narodowej była prowadzona bez oparcia o plany pracy. Praca prowadzona była raczej od zagadnienia do zagadnienia, brak było należytej kontroli pracy w terenie, nie został dotychczas wypracowany właściwy styl pracy. Zarówno Rada, komisje jak i Prezydium nie żyły dotychczas zagadnieniami i problemami interesującymi miasto, a ograniczały się do załatwienia bieżących spraw. Brak odpowiedniego powiązania się członków Prezydium, Rady i komisji z masami pracującymi, nieustalenie terminów przyjmowania skarg i zażaleń w gościnach popołudniowych spowodował, że świat pracy jeszcze niedostatecznie odczuł, że Rada i Prezydium są organami władzy ludowej.

Żywo zainteresowały zebranych na sesji przedstawicieli zakładów pracy sprawozdania odnośnie zaopatrzenia świata pracy w artykuły pierwszej potrzeby. Zagadnienie to było starannie przygotowane przez Prezydium i Komisję Handlu Miejskiej Rady Narodowej na specjalnych konferencjach. Wspomniane sprawozdania przedłożyli na sesji Miejskiej Rady Narodowej, dyrektorzy placówek handlu uspołecznionego. W żywej dyskusji jaka się wywiązała nad złożonymi sprawozdaniami, zebrani wyrażali wdzięczność za umożliwienie im wypowiedzenia swych bolączek i detyderatów mających na celu usprawnienie poszczególnych pionów handlu uspołecznionego. Wyczerpujących wyjaśnień i odpowiedzi na zapytania udzielili dyrektorzy wspomnianych instytucji, zapewniając zebranych, że wszystkie poruszone na sesji sprawy będą wzięte pod uwagę i w miarę możliwości wprowadzone w życie.

Odbyta sesja nawiązała mocną nić między organem jednolitej władzy państwowej, a masami pracującymi, o czym świadczyła duża frekwencja na sesji i zainteresowanie tematyką obrad.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej stwierdziło, że sesja otwarta dała pożądane rezultaty, co zachęciło Prezydium do częstszego organizowania sesji na zakładach pracy.

Wprowadzenie popołudniowych przyjęć interesantów, wysłuchiwanie ich skarg i zażaleń w obecności członków komisji rady pomoże prezydium do jeszcze ściślejszego powiązania się z masami pracującymi Kielc.

M. Stawecki

Przewodniczący Prezydium MRN Kielce

Troska o rozwój spółdzielni produkcyjnych na wsi —
obowiązkiem działaczy rad narodowych

Życiowość rad w ZSRR

A. I. TICHONOW

Formy więzi delegatów z wyborcami

(Streszczenie artykułu tłumaczonego z mies. „Sowietskoje Gosudarstwo i Prawo“, nr 11, rok 1950)

W ZSRR, jak uczy tow. Stalin, „czynności wyborców nie kończą się na wyborach. Trwają one przez cały okres istnienia Rady Najwyższej“, a „obowiązek i prawo wyborców polega na tym, żeby przez cały czas kontrolowali swych delegatów..“

W tym względzie wśród wielorakich form więzi delegatów z wyborcami ogromne znaczenie ma systematyczna sprawozdawczość delegatów przed wyborcami oraz prawo odwoływania delegatów.

Systematyczne składanie przed wyborcami sprawozdań delegatów z pracy rad i ze swej działalności jest zasadniczą formą więzi delegatów z wyborcami.

Sprawozdawczość delegatów przed wyborcami jest jedną z ważniejszych podstaw radzieckiego demokracji, odzwierciedloną w Konstytucji Stalinowskiej i zasadniczo odróżniającą ją od konstytucji krajów burżuazyjno - demokratycznych, gdzie sprawozdawczość delegatów jest pozostawiona ich osobistemu uznaniu.

Sprawozdawczość delegatów przed wyborcami została u nas ustanowiona w pierwszych dniach Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej i była szeroko stosowana we wszystkich okresach rozwoju budownictwa radzieckiego.

Kujbyszevska Rada Obwodowa zaleciła na V sesji w dniu 22.III.1949 r.: „wszyscy delegaci, którzy jeszcze nie składali sprawozdań na zebraniach w okręgach wyborczych winni złożyć przed wyborcami sprawozdanie z działalności rady obwodowej i swojej działalności jako delegatów za 1948 r. w przeciągu marca“.

Sprawozdania delegatów, zasadniczo są składane na zebraniach wyborców w okręgach wyborczych, lecz w niektórych obwodach delegaci składają sprawozdania przed wyborcami kilku okręgów wyborczych, na połączonych zebraniach, lub na ogólnych zebraniach robotników i pracowników przedsiębiorstw i zakładów, czego jednak nie można uznać za właściwe, ponieważ członkowie tych kolektywów zamieszkują w różnych okręgach wyborczych.

Wydaje się celowym, żeby delegaci rad krajowych, obwodowych i miejskich (zależnych od republik) składali sprawozdania nie rzadziej niż raz w roku, delegaci okręgowych i rejonowych rad — nie rzadziej niż dwa razy na rok, a delegaci rad miejskich (zależnych od rejonowych), wiejskich i w osiedlach — nie rzadziej niż raz na kwartał.

Oprócz sprawozdań na zebraniach wyborców delegaci winni składać sprawozdania przed wyborcami za pośrednictwem prasy miejscowej i radia.

Delegaci winni składać sprawozdanie przed wyborcami zarówno z pracy rad jak i ze swej działalności.

Systematyczna sprawozdawczość delegatów i udoskonalanie jej jakości dadzą możliwość jeszcze większego wzmocnienia więzi z wyborcami oraz polepszenia pracy rad i ich komitetów wykonawczych.

Udoskonalenie jakości sprawozdań delegatów jest zależne w znacznym stopniu od komitetów wykonaw-

czych rad i organizacyjno - instruktorskich oddziałów, powołanych do udzielania delegatom wszelkiej pomocy w organizowaniu ich działalności.

*

Wielkie znaczenie w umocnieniu więzi delegatów rad z wyborcami mają instrukcje (polecenia i wnioski) wyborców.

Instrukcje wyborców szeroko stosowane na wszystkich etapach budownictwa socjalizmu są dokumentami o ogromnym znaczeniu politycznym. One to określają kierunek i rodzaj pracy delegatów i rad. Na ich podstawie wyborcy oceniają działalność delegatów.

W państwach kapitalistycznych instrukcje tego rodzaju są zabronione

Zagadnienie instrukcji wyborców było postawione w mowie tow. Stalina na zebraniu wyborczym Stalinowskiego Okręgu Wyborczego Moskwy w dniu 11.XII.1937 r. na niebywale wysokim poziomie.

Na zebraniu tym tow. Stalin powiedział, że delegat — jest „sługą narodu“ i „że winien on iść po linii, którą wskazuje mu instrukcja dana przez ludność“.

Na podstawie wskazań tow. Stalina wyborcy powierzali swoim delegatom prowadzenie codziennej uporczywej walki o wykonanie planu trzeciej pięcioletki o rozwój stachanowskiego współzawodnictwa o zwiększenie obronności kraju i t. d.

W toku przygotowania do wyborów do rad delegatów ludu pracującego w 1947 — 1948 r. wyborcy wnieśli znaczną ilość żądań w sprawie polepszenia pracy organów radzieckich

Żądania te zawierają konkretne wskazania dla rad delegatów ludu pracującego, jako organów władzy państwowej bezpośrednio troszczących się o zaspokojenie potrzeb i interesów ludności.

Propozycje wyborców były powszechnie przyjmowane.

Tak np. wyborcy Kraju Ałtajskiego wnieśli około 12 tysięcy propozycji, obwodu moskiewskiego — ponad 10 tysięcy, Leningradu — 4 tysiące i t. d.

W ostatnich dwóch latach według sprawozdań delegatów miejscowych rad obwodu moskiewskiego wyborcy wnieśli dodatkowo 246 żądań, według sprawozdań delegatów Kujbyszevskiej Rady Obwodowej — 310, według sprawozdań delegatów Rostowskiej Rady Obwodowej — 450.

W treści swej żądania wyborców obejmują wszystkie dziedziny pracy rady, lecz głównie poruszają zagadnienia gospodarki komunalnej i zagadnienia kulturalne.

W dziedzinie gospodarki komunalnej wyborcy wnieśli wiele propozycji polepszenia pracy łaźni, transportu miejskiego, zwiększenia sieci wodociągów, oświetlenia elektrycznego, naprawy dróg i zazielenienia ulic, odbudowy zburzonych w czasie wojny mieszkań i budowy nowych domów mieszkalnych.

W żądaniach poświęcono dużo uwagi zagadnieniom handlu, wyborcy domagali się od rad rozwoju placówek handlu radzieckiego szczególnie na wsi.

Duża ilość propozycji wyborców odnosiła się do spraw zwiększenia sieci i polepszenia działalności instytucji kulturalno bytowych.

Jednocześnie wyborcy w żądaniach zwracali uwagę na konieczność zwiększenia dokładności w zorganizowaniu pracy rad, ich komitetów wykonawczych i wydziałów, na regularne zwoływanie sesji rad i polepszenie pracy stałych komisji.

Komitety wykonawcze rad często rozpatrują na swych posiedzeniach sprawy wykonania żądań wyborców i podejmują środki dla ich realizacji.

W rezultacie tego znaczna część propozycji wyborców już jest zrealizowana, a pozostałe niezrealizowane zamieszczono w planach pracy rad, komitetów wykonawczych i wydziałów.

W. I. Lenin uczy, że członkowie rady „winni sami pracować, sami spełniać swe obowiązki, sami sprawdzać wyniki sami odpowiadać bezpośrednio przed swoimi wyborcami“.

Te wskazania obowiązują delegatów do czynnego uczestnictwa w pracach rad, jej komisjach, do stałej pracy wśród wyborców i dobrej pracy w zakładach produkcyjnych.

Ważnym obowiązkiem delegatów jest udział w sesjach rady oraz ich praca w stałych komisjach.

Na sesjach delegaci realizują swoje prawo decydowania w sprawach działalności rady, sprawdzania pracy swoich wykonawczych i zarządzających organów, wpływania na ich działalność.

Sesje są zorganizowaną formą pracy rad i zasadniczą formą działalności delegatów.

Udział w pracy sesji rad jest podstawowym obowiązkiem delegatów.

Obecność wszystkich delegatów na sesjach jest niezbędna ponieważ przy podejmowaniu na sesjach decyzji brane są pod uwagę interesy wszystkich wyborców danej rady, reprezentantami których są delegaci.

Niebranie udziału w sesjach pozbawia delegatów możliwości skutecznego utrzymywania więzi z wyborcami oraz spełniania obowiązków.

Usterki w sposobie odbywania sesji należy tłumaczyć w większości wypadków brakiem w komitetach wykonawczych dobrze przemyślanych planów pracy, niedocenianiem znaczenia sesji, a niekiedy niewłaściwym komentowaniem wytycznych konstytucji w tej sprawie.

Coraz większe stosowanie krytyki i samokrytyki daje możliwość polepszenia pracy rad i ich komitetów wykonawczych. Rozwój krytyki w radach i komitetach wykonawczych świadczy o wzmocnieniu działalności kontrolnej delegatów.

Krytyka działalności komitetów wykonawczych i ich wydziałów jest wykonywana przez delegatów w formie interpelacji na sesjach.

Wnoszenie takich interpelacji do komitetów wykonawczych i ich wydziałów zauważa się w szeregu obwodów.

W szeregu rejonów obwodu kujbyszewskiego delegaci wnosili na sesjach rad rejonowych interpelacje o podjęcie środków celem zwiększenia urodzajów, o budownictwie i urządzaniu osiedli, elektryfikacji, pracy

kulturalno-oświatowej, o polepszenie pomocy lekarskiej, handlu itp.

Na sesjach obwodowej i rejonowych rad obwodu Wołogodzkiego delegaci wnieśli w 1949 r. interpelacje do komitetów wykonawczych w sprawach stanu sanitarnego, zaspokajania potrzeb bytowych pracowników sowskich, hodowli zwierząt, przyczyn niedostatecznej działalności szkół itd.

Praktyka rad wykazała, że dla zwiększenia aktywności delegatów na sesjach rad i wzmocnienia ich kontroli nad działalnością komitetów wykonawczych i ich wydziałów należałoby zastrzec dla delegatów krajowych, obwodowych, okręgowych, rejonowych i miejskich rad prawo interpelacji na sesjach do komitetów wykonawczych i kierowników wydziałów, z tym, żeby na sesjach udzielano na te interpelacje odpowiedzi ustnych lub pisemnych.

Wprowadzenie mas pracujących do pracy rad w dużej mierze zależy od pracy ich stałych komisji. Udział delegatów w komisjach jest jedną z ważniejszych form ich pracy. Jednocześnie stałe komisje są formą wciągania przez rady swych wyborców do czynnej pracy w zarządzaniu państwem.

Miejscowe rady delegatów ludu pracującego w styczniu — marcu 1948 r. zorganizowały około pięćset tysięcy stałych komisji, w większości w najbardziej istotnych dziedzinach swej działalności: budżet i finanse, przemysł miejscowy, gospodarka rolna, handel, oświata publiczna, zdrowie, pomoc społeczna, gospodarka komunalna i t. d.

Stałe komisje rad w okresie ich istnienia wykazały, że tam, gdzie na pracę organizacji masowych zwraca się właściwą uwagę, zamieniły się one w niezastąpionych pomocników rad przy wciąganiu mas do gospodarczego i kulturalnego budownictwa, do kontroli działalności komitetów wykonawczych, ich wydziałów oraz różnych organizacji gospodarczych.

Dla skutecznej pracy stałych komisji istnieją wszelkie możliwości. Przeprowadzone w ostatnich latach akcje wyborcze jeszcze bardziej zespoliły masy pracujące wokół partii komunistycznej i władzy radzieckiej. W okresie przygotowania i przeprowadzenia wyborów zwiększył się aktyw radziecki, zwiększyło się jego ideologiczno - polityczne przygotowanie.

Przy komitetach wykonawczych krajowych, obwodowych i miejskich (podporządkowanych republice) rad stworzono wydziały organizacyjno - instruktorskie, które w przeciągu 3 lat wykonały znaczną pracę w zorganizowaniu mas wokół rad.

Stałe komisje wielu rad wykazują wielką działalność, zasługującą na pozytywną ocenę. Komisje te codziennie zaznajamiają się z pracą przedsiębiorstw, kołchozów, szkół, szpitali, klubów i stawiają na radach i ich komitetach wykonawczych wartościowe wnioski o poprawieniu stylu pracy.

Na sesjach większości rad wygłaszane są koreferaty stałych komisji we wszystkich zagadnieniach gospodarki narodowej i kulturalnych.

Stała komisja zdrowia Krasnojarskiej Rady Krajowej wykonała wielką pracę w zakresie poprawy działalności zakładów leczniczych kraju. Komisja skontrolowała wykonanie zarządzeń Ministerstwa Zdrowia ZSRR o połączeniu szpitali i poliklinik kraju, prace

państwowej inspekcji zdrowia nad realizowaniem kontroli sanitarnej, sprawdziła stan pomocy lekarskiej dla dzieci, przygotowanie zakładów leczniczych do działalności w okresie zimowym itp. Komisja wniosła również pod obrady komitetu wykonawczego rady krajowej zagadnienia aktualne, jak organizacja pogotowia lekarskiego dla dzieci, podejmowania środków do dalszego zmniejszenia ilości zachorowań wśród dzieci i szereg innych.

Stała Komisja Handlu i Zbiorowego Żywnienia Rostowskiej Rady Miejskiej systematycznie sprawdza punkty handlu i stawia wnioski o polepszeniu ich pracy.

Na podstawie wniosków stałej komisji przemysłu miejscowego i transportu komitet wykonawczy tejże rady powziął decyzję o polepszeniu jakości produkcji i wypuszczeniu na rynek nowych rodzajów towarów.

Te komitety wykonawcze rad, które nie doceniają znaczenia stałych komisji winny zmienić zasadniczo swój stosunek do nich.

Stałe komisje winny być wszędzie najbliższymi pomocnikami rad, a nie dodatkowymi organami komitetów wykonawczych.

Dlatego też niewłaściwą jest praktyka stałych komisji niektórych miejskich i rejonowych rad obwodu kałużskiego składania sprawozdań ze swej działalności przed komitetami wykonawczymi.

Trzeba, żeby stałe komisje w sprawach zasadniczych, rozpatrywanych na sesjach rad sprawdzały uprzednio faktyczny stan sprawy, stawiały swoje wnioski w tych sprawach, występowały z koreferatami.

Podstawową treścią pracy stałych komisji jest pomoc dla rad w rozpracowaniu zarządzeń dla ważniejszych dziedzin budownictwa socjalistycznego, kontrola wykonania uchwał rad i ich komitetów wykonawczych, wciąganie do pracy rad i komitetów wykonawczych mas pracujących.

Stałe komisje winny być inicjatorami w stawianiu nowych zagadnień, służących dla dalszego rozwoju wsi, miasta, rejonu, obwodu, kraju.

Z ustaw o stałych komisjach, zatwierdzonych przez Prezydium Rad Najwyższych Gruzjińskiej, Azerbajdzjańskiej, Kirgiskiej i niektórych innych republik związkowych i autonomicznych, jak również wytycznych komitetów wykonawczych szeregu rad krajowych i obwodowych o pracy stałych komisji widać, że nakłada się na nie następujące zadania:

- 1) okazywanie praktycznej pomocy radom w decydowaniu stojących przed nimi zagadnień i wykonaniu podjętych uchwał rady i jej komitetu wykonawczego oraz decyzji i dyrektyw wyższych organów radzieckich;
- 2) kontrola w zakresie swej działalności pracy przedsiębiorstw, zakładów i organizacji, wynikających zarówno z polecenia rady jak i z własnej inicjatywy;
- 3) ujawnianie braków i potrzeb mieszkańców, opracowywanie środków dla ich zaspokojenia i wnoszenie wniosków dla rozpatrzenia przez radę i jej komitet wykonawczy;
- 4) rozpatrywanie na swych posiedzeniach informacji przedstawicieli komitetów wykonawczych, kierowników wydziałów, dyrektorów przedsiębiorstw kierowników szkół, przewodniczących kołchozów itp. w sprawach dotyczących się działalności odpowiednich stałych komisji.

*

Więź delegatów z wyborcami realizuje się w ciągu pracy bieżącej zarówno w radach, jak i w zakładach produkcyjnych, w czasie rozmów z wyborcami, w przedsiębiorstwach, zakładach i w kołchozach. w czasie przyjęć wyborców przez delegatów, przez korespondencję wyborców z delegatami itp.

W pierwszym roku swej pracy delegaci Irkuckiej Rady Miejskiej przyjęli około trzech tysięcy wyborców. Przyjęcia wyborców odbywały się w dobrze urządzonej pokoju delegata przy radzie miejskiej.

Jest wskazane, by wszyscy delegaci systematycznie przyjmowali swych wyborców, powiadamiając ich uprzednio o terminie i miejscu przyjęć.

Komitety wykonawcze rad winny wszelkimi sposobami przyczyniać się do zorganizowania i realizowania przez delegatów przyjmowania wyborców, co ma wielkie znaczenie polityczne.

Niezbędnym jest podjęcie środków do zwiększenia teoretycznego przygotowania delegatów, zaopatrzenia ich w odpowiednie podręczniki informatory, do terminowego odpowiadania na przekazywane delegatom zgłoszenia wyborców.

Poważne znaczenie w organizowaniu przyjmowania przez delegatów swych wyborców mają „pokoje delegatów”. „Pokoje” takie istnieją tylko w miejskich i rejonowych radach większych miast, a pożądanym jest, żeby były one również we wszystkich radach krajowych, obwodowych, rejonowych i miejskich. „Pokoje” te winny być dobrze urządzone, zaopatrzone w literaturę informacyjną i świeże gazety. W „pokojach” tych należy organizować konsultacje we wszystkich podstawowych dziedzinach pracy delegatów.

Komitety wykonawcze rad winny poświęcać baczną uwagę korespondencji delegatów z wyborcami. Kierownicy zakładów i organizacji, do których delegaci przesyłają pisma swych wyborców do wykonania, winni zwracać na nie uwagę i wykonywać w porę słuszne żądania wyborców.

*

„Komitety uliczne” są niezastąpionymi pomocnikami delegatów rad miejskich i w osiedlach w organizowaniu mas dla wykonania przedsięwzięć w zakresie poprawy i zabezpieczenia gospodarki mieszkaniowej i miejskiej, mobilizacji zasobów pieniężnych i rozwoju pracy kulturalno - oświatowej. Istnieją one od 1934 r. i znajdują się prawie we wszystkich miastach i osiedlach robotniczych.

W obwodzie moskiewskim zorganizowano 1500 „komitetów ulicznych”, w Swierdłowskim — 2.350

„Komitety uliczne” są szeroko rozpowszechnione w Kraju Altajskim, w obwodach nowosybirskim, kujbyszewskim i innych.

Konieczność dalszego rozwoju tej formy masowej organizacji pracy komitetów wykonawczych rad miejskich i w osiedlach potwierdzają pozytywne osiągnięcia „komitetów ulicznych”.

W obwodzie moskiewskim tylko w 75 miastach i osiedlach robotniczych „komitety uliczne” zorganizowały w 1948 r. 1.127 narad niedzielnych (woskresniaków). W wyniku tego mieszkańcy naprawili 33 tysiące m² dróg, wybudowali i odbudowali 568 mostów, zasadzili ponad 300 tysięcy drzew i krzewów.

Osiągnięcia „komitetów ulicznych” zależą całkowicie od właściwej organizacji ich pracy, od więzi komi-

tetów z masami pracującymi, od stałego kierowania „komitetami ulicznymi“ przez komitety wykonawcze, od należytych wzajemnych stosunków komitetów i delegatów rad, zamieszkałych w dzielnicy obsługiwanej przez „komitet uliczny“.

*

Dla wzmocnienia więzi delegatów wiejskich rad z wyborcami i ulepszenia przez rady kierownictwa gospodarczego i kulturalnego budownictwa na wsi duże znaczenie mają zebrania gromadzkie, będące jedną z form masowej organizacji pracy rad wiejskich.

Zebrania obywateli zamieszkałych ośrodków zezwalają radom na wciągnięcie najszerszych warstw ludności do gospodarczego i kulturalnego budownictwa. Tam, gdzie zebrania gromadzkie odbywają się regularnie, ludność aktywniej uczestniczy w działalności rad.

Rozważając na zebraniach to lub inne zagadnienie, masy pracujące przyjmują zobowiązanie współdziałania w poprawieniu pracy tych lub innych organizacji, pomagając pracą osobistą w budowie szkół, lecznic, klubów itd.

W szeregu krajów i obwodów zebrania gromadzkie zyskały powszechny rozgłos, np. w Kraju Ałtajskim zebrania gromadzkie odbywają się systematycznie we wszystkich zamieszkałych ośrodkach. W okresie ostatnich dwóch lat wniesiono na nie znaczną ilość różnych wniosków.

W obwodzie archangielskim w 1949 r. odbyto powyżej trzech tysięcy zebrań gromadzkich, przy czym w jednym tylko rejonie plesieckim uczestniczyło około 10 tysięcy obywateli.

Delegaci rad wiejskich biorą czynny udział w zwoływaniu i prowadzeniu zebrań gromadzkich, a tym samym wzmacniają i zwiększają więź z ludnością.

*

Na zakończenie niezbędnym jest wskazać na obowiązki systematycznej sprawozdawczości komitetów wykonawczych w stosunku do własnych rad.

Rozpatrując systematycznie te sprawozdania, rady wzmacniają swój wpływ w kierowaniu komitetami wykonawczymi, delegaci lepiej ujawniają potrzeby i żądania wyborców oraz sprawdzają zaspokajanie w porę przez komitety wykonawcze przedłożonych im przez wyborców słusznych żądań.

Sprawozdania komitetów wykonawczych przed radami dają tym ostatnim możliwość decydowania, biorąc pod uwagę potrzeby ludności, lepszego obsługiwanie wyborców.

Szerokie zastosowanie w praktycznej działalności rad wymienionych wyżej form więzi delegatów z wyborcami świadczy o tym, że w państwie socjalistycznym realizuje się istotny demokratyzm — demokratyzm wyższego typu.

Wtedy, kiedy we współczesnych państwach kapitalistycznych niszczy się nawet marne resztki demokracji burżuazyjnej, u nas z każdym dniem coraz więcej rozwija się i wzmacnia ogólnonarodowa, socjalistyczna demokracja, zapewniająca całej ludności czynny udział w codziennym zarządzaniu państwem.

Wiadomości urzędowe

INSTRUKCJA

z dnia 10 stycznia 1951 r.

W PRZEDMIOCIE WYKONANIA UCHWAŁY RADY PAŃSTWA I RADY MINISTRÓW W SPRAWIE PRZYJMOWANIA, ROZPATRYWANIA I ZAŁATWIANIA ODWOŁAŃ, ZAŻAŁEŃ I LISTÓW LUDNOŚCI ORAZ KRYTYKI PRASOWEJ

W celu zapewnienia należytego wykonania powołanej na wstępie uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Załatwianie odwołań, zażaleń i listów ludności w prezydiach rad narodowych

1. Prezydium rad narodowych gminnych, miejskich, dzielnicowych, powiatowych i wojewódzkich (m. st. Warszawy i m. Łodzi) ustala ściśle określone dni i godziny przyjmowania obywateli przez przewodniczącego względnie jego zastępców oraz członków i sekretarza prezydium. W ciągu każdego tygodnia winien być co najmniej jeden dzień przyjęć; dni i godziny przyjęć winny być ustalone w taki sposób, aby w najszerszym zakresie ułatwić dostęp ludności, zapewniając pracującym przyjęcie w godzinach wolnych od pracy. Prezydium rady narodowej ogła-

sza o dniach i godzinach przyjęć w sposób zapewniający poinformowanie całej ludności, w szczególności przez obwieszczenia pisemne (afisze) i ustne, okresowo powtarzane komunikaty prasowe i radiowe, ogłoszenia na widocznym miejscu we wszystkich budynkach urzędów, ogłoszenia w zakładach pracy, instytucjach itp. Zabrania się odwoływania ustalonych dni i godzin przyjęć, jak również przesuwania ich na inne dni i godziny; jeżeli na ustalony dzień przyjęć przypada dzień wolny od pracy — dniem przyjęć staje się najbliższy dzień powszedni. W danym dniu przyjęć winni być przyjęci wszyscy, którzy przybyli przed upływem godzin przyjęć. W przyjęciach mogą brać udział członkowie komisji rad narodowych.

2. Niezależnie od określonych dni przyjęć, o których mowa w pkt. 1, należy umożliwić obywatelom w ciągu pozostałych dni tygodnia zwrócenie się do jednego z członków lub do sekretarza prezydium, a gdy wszyscy członkowie prezydium są zajęci innymi sprawami — przyjmowanie obywateli winno być poruczone odpowiednim kierownikom wydziałów (oddziałów, referatów); organizacja przyjęć winna zapewnić obywatelom możliwość zwrócenia się do władzy zwierzchniej każdego dnia w sprawach, które zdaniem obywateli zostały przez władzę podległą (urząd, instytucję, jednostkę gospodarki uspołecznionej) niewłaściwie potraktowane. Niedo-

puszczalne jest odsyłanie obywateli, zgłaszających się z odwołaniami lub zażaleniami u władz urzędowych, do dni przyjęć określonych zgodnie z postanowieniami pkt. 1; od uznania obywatela zażaleń, czy uczyni on to w tym dniu przyjęć, czy w jakimkolwiek innym dniu przyjmowania interesantów. Od uznania obywatela zażaleń również, czy złoży on odwołanie lub zażalenie osobiście, czy też prześle je pocztą lub innym środkiem łączności.

3. Każdy obywatel ma prawo złożyć w czasie przyjęcia — ustnie lub pisemnie — odwołanie lub zażalenie, dotyczące działalności wszelkich organów administracji państwowej (władz, urzędów, instytucji, jednostek gospodarki społecznej). Odwołania i zażalenia wniesione ustnie należy zwięźle zaprotokółować; do protokołu należy wpisać datę, imię i nazwisko żalącego się, jego adres oraz krótkie opisanie treści odwołania lub zażalenia. Przyjmujący odwołanie lub zażalenie winien, gdy rodzaj sprawy na to pozwala, niezwłocznie je rozpatrzyć i załatwić; odwołanie i zażalenie niezadowolone przedstawia przyjmujący przewodniczącemu prezydium lub jego zastępcę. Przewodniczący prezydium lub jego zastępcy postępują z niezadowolonymi odwołaniami i zażaleniami w sposób następujący: a) gdy odwołanie lub zażalenie dotyczy działalności organów prezydium lub organów podległych — załatwiają je lub przekazują do załatwienia członkowi prezydium sprawującemu nadzór i kontrolę nad wydziałem (oddziałem, referatem) właściwym dla danej sprawy, b) gdy odwołanie lub zażalenie dotyczy działalności terenowego organu, niepodporządkowanego radzie narodowej — przesyłane jest do władzy nadrzędnej tego organu, władza ta ma obowiązek zawiadomić przewodniczącego prezydium w terminie przewidzianym dla załatwiania odwołań i zażaleń (pkt. 4 i 10) o sposobie jego załatwienia, c) gdy odwołanie lub zażalenie dotyczy działalności innej władzy lub gdy jego załatwienie wymaga decyzji władzy wyższego stopnia — przedstawiają je władzy wyższego stopnia (prezydium rady wyższego stopnia, ministerstwu, Prezydium Rady Ministrów, Kancelarii Rady Państwa). O przesłaniu odwołania lub zażalenia w trybie lit. b) i c) należy niezwłocznie zawiadomić żalącego się. Przewodniczący prezydium może wnieść odwołanie lub zażalenie pod obrady prezydium w celu kolegiального jego załatwienia. Zabrania się kategorięcznie przekazywania odwołań i zażaleń do załatwienia tym organom lub osobom, których działalność jest przedmiotem odwołania lub zażalenia. Wszelkie czynności w zakresie sprawdzania i wyjaśniania okoliczności sprawy należy podejmować z maksymalną szybkością i sprawnością w celu uniknięcia biurokratyzmu i przewlekłości w załatwianiu spraw; gdy wymaga tego istota sprawy, należy ją zbadać w terenie za pośrednictwem delegowanych pracowników prezydium albo też członków rad narodowych, członków komisji rad narodowych, o ile możliwości przy udziale w szczególnych przypadkach korespondentów robotniczych i chłopskich.
4. Odwołania i zażalenia winny być załatwiane przez prezydium rad narodowych i terenowe władze niepodporządkowane radom narodowym w następują-

cych terminach: a) na szczeblu gminnym — najdalej w ciągu 10 dni, b) na szczeblu powiatowym — najdalej w ciągu 20 dni, 3) na szczeblu wojewódzkim — najdalej w ciągu 30 dni — od chwili złożenia odwołania lub zażalenia. Sprawa uważana jest za załatwioną dopiero po faktycznym wykonaniu decyzji powziętej na skutek odwołania lub zażalenia. O decyzjach należy niezwłocznie zawiadomić żalącego się; decyzje o doniosłym znaczeniu społeczno-politycznym winny być podawane do publicznej wiadomości za pośrednictwem prasy.

5. Prezydium gminnych, miejskich, dzielnicowych i powiatowych rad narodowych obowiązane są co najmniej raz na kwartał, a prezydium wojewódzkich rad narodowych — co najmniej raz na pół roku, przy udziale członków komisji rad narodowych, podać pod swoje obrady działalność prezydium w zakresie przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń. Rady narodowe obowiązane są systematycznie rozpatrywać sprawozdania prezydium o całokształcie ich działalności w tej dziedzinie. Komisje rad narodowych powinny w swoim zakresie działania wykonywać kontrolę należytego przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń. W sprawozdaniach składanych ludności winni członkowie rad narodowych i prezydium omawiać sprawę przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń.
6. Przewodniczący prezydium odpowiada osobiście za całokształt organizacji w prezydium sprawy przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń ludności.
7. Wszystkie odwołania i zażalenia winny być rejestrowane wedle zasad jakie określi instrukcja Prezydium Rady Ministrów — II Zespołu; rejestracja odwołań i zażaleń winna ułatwić należyty obieg dokumentów, ewidencję przebiegu rozpatrywania oraz terminowość załatwiania.
8. Postanowienia niniejszej instrukcji o rozpatrywaniu i załatwianiu odwołań i zażaleń stosuje się do wszystkich odwołań i zażaleń, niezależnie od tego czy zostały one złożone w dniach przyjęć, określonych zgodnie z pkt. 1, czy też wpłynęły do prezydium lub jego organów w inny sposób (pkt. 2). O charakterze pisma jako odwołania lub zażalenia rozstrzyga jego treść, a nie forma (nagłówek itp.); postanowienia niniejszej instrukcji o przyjmowaniu, rozpatrywaniu i załatwianiu odwołań i zażaleń stosuje się odpowiednio do listów, wiadomości i innych sygnałów o nadużyciach, brakach lub niedociągnięciach w działalności organów administracji państwowej, choćby nie miały one charakteru odwołania lub zażalenia określonej osoby albo instytucji.
9. Niezależnie od postanowień niniejszej instrukcji komisje rad narodowych obowiązane są w zakresie swojej kompetencji do przyjmowania i rozpatrywania skarg i zażaleń, odnoszących się do działalności rady narodowej i jej organów oraz urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, podlegających kontroli rad narodowych (Uchwała Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powoływania i działalności komisji rad narodowych, § 2, pkt. 8). Przyjmowanie obywateli przez członków komisji rad narodowych należy organizować w godzinach popołudniowych i wieczornych; w celu ułatwienia pracującym przedsta-

wienia swych spraw w godzinach wolnych od pracy i bez potrzeby oddalania się od miejsca pracy, członkowie komisji rad narodowych winni w miarę możliwości przyjmować obywateli w osiedlach robotniczych, w większych zakładach pracy i t. p.

Rozdział 2

Załatwianie odwołań, zażaleń i listów ludności we władzach terenowych niepodporządkowanych radom narodowym i we władzach centralnych

10. Przepisy Rozdziału 1 niniejszej instrukcji stosuje się odpowiednio do przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania odwołań i zażaleń we władzach terenowych niepodporządkowanych radom narodowym i we władzach centralnych (ministerstwach, urządach centralnych, centralnych zarządach) — z tym, że: a) dniem przyjęć (pkt. 1) w ministerstwach i urządach centralnych jest poniedziałek, a jeśli na poniedziałek przypada w danym tygodniu dzień wolny od pracy — najbliższy dzień powszedni, b) odwołania i zażalenia przyjmuje kierownik terenowej władzy lub jego zastępca, a we władzach centralnych — minister lub kierownik centralnego urzędu, ich zastępcy albo wyznaczony przez ministra odpowiedzialny pracownik na szczeblu dyrektora departamentu lub biura, c) odwołania i zażalenia winny być załatwiane we władzach centralnych najdalej w ciągu 1 miesiąca od chwili ich złożenia, d) kolegia ministerstw i urzędów centralnych obowiązane są systematycznie rozpatrywać sprawozdania o całokształcie działalności władzy centralnej w zakresie załatwiania odwołań i zażaleń.

Rozdział 3

Reagowanie na sygnały prasowe

11. Prezydium rad narodowych oraz wszelkie inne władze i instytucje, zarówno centralne jak i terenowe, obowiązane są niezwłocznie sprawdzać wszelkiego

rodzaju wiadomości prasowe, dotyczące ich zakresu działania lub zakresu działania organów im podległych, podejmować niezbędne kroki dla usunięcia ujawnionych przez krytykę prasową braków, uchybień i wadliwości oraz zapobieżenia im w przyszłości i zawiadamiać o wyniku sprawdzenia i przedsięwziętych krokach organ prasowy, w którym ogłoszona została dana wiadomość. Sprawdzenie i zawiadomienie winny nastąpić najdalej w ciągu miesiąca od opublikowania wiadomości w prasie. W przypadku niewykonania tych obowiązków przez prezydium rady narodowej lub inną władzę (instytucję redakcyjną organu prasowego zawiadomi niezwłocznie o tym prezydium rady narodowej wyższego stopnia lub Prezydium Rady Ministrów albo inną właściwą władzę nadrzędną, a gdy chodzi o ministerstwa — Prezesa Rady Ministrów.

Rozdział 4

Kontrola załatwiania odwołań, zażaleń i listów ludności oraz reagowania na krytykę prasową

12. Władze centralne, prezydium rad narodowych oraz władze terenowe niepodporządkowane radom narodowym obowiązane są systematycznie kontrolować stan przyjmowania i załatwiania odwołań i zażaleń przez podległe im organy oraz sposób ich reagowania na krytykę prasową.
13. W sprawach przesłanych przez Biuro Listów i Zażaleń przy Radzie Państwa do sprawdzenia i załatwienia, wszystkie władze obowiązane są zawiadomić Biuro, w terminach określonych dla załatwiania odwołań i zażaleń (pkt. 4 i 10), o wynikach sprawdzenia i sposobie załatwienia odwołania lub zażalenia.

Prezes Rady Ministrów

Józef Cyrankiewicz

Szef Kancelarii Rady Państwa

Marian Rybicki

Przegląd ustawodawstwa

W okresie sprawozdawczym ukazały się Dzienniki Ustaw R.P. Nr Nr od 56 do 58.

Dziennik Ustaw z dn. 21.XII.1950 r. Nr 56 m. in. zawiera:

Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 11.XII.1950 r. w sprawie ulg w podatku gruntowym za rok 1950 dla zapewnienia rozwoju gospodarki hodowlanej w rolnictwie (poz. 505);

Obwieszczenie Ministra Finansów z dn. 30.XI.1950 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu dekrety z dn. 16.V.1946 r. o postępowaniu podatkowym (poz. 506).

Dziennik Ustaw z dn. 23.XII.1950 r. Nr 57 m. in. zawiera:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24.XI.1950 r. zmieniające rozporządzenie o warunkach nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych (poz. 516);

Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dn. 6.XII.1950 r. w sprawie postępowania przy organizacji, zakładaniu i prowadzeniu katastru gruntowego i budynkowego (poz. 520).

Dziennik Ustaw z dn. 31.XII.1950 r. Nr 58 zawiera ustawy:

z dnia 29.XII.50 r. o ochronie pokoju (poz. 521);

z dnia 30.XII.1950 r. o urzędzie Ministra Przemysłu Chemicznego (poz. 522);

z dnia 30.XII.50 r. o organizacji władz i instytucji w dziedzinie budownictwa (poz. 523);

z dnia 30.XII.1950 r. o prowizorium budżetowym na okres od dnia 1 stycznia do 31 marca 1951 r. (poz. 525);

z dnia 30.XII.1950 r. o zmianie granic województw krakowskiego i katowickiego (poz. 526).

Ponadto w tymże Dzienniku Ustaw znajduje się m. in. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30.XII.1950 r. w sprawie zakresu działania władz naczelnych w dziedzinie budownictwa (poz. 529).

W Monitorze Polskim w okresie sprawozdawczym zostały ogłoszone następujące uchwały, zarządzenia, instrukcje i okólniki władz naczelnych o ogólniejszym znaczeniu: Uchwała Rady Ministrów z dn. 8.XI.1950 r. o uregulowaniu sprawy związków międzykomunalnych (M. P. Nr A-131, poz. 1628);

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 19.X.1950 r. w sprawie posiadania i budowy przez urzędy, instytucje i jednostki gospodarki uspołecznionej własnych stacji obsługi i warsztatów samochodowych (M. P. Nr A-131, poz. 1633); Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 9.XII.1950 r. w sprawie likwidacji dotychczasowego systemu wykonywania budżetu państwowego i budżetów b. związków samorządu terytorialnego oraz wprowadzenie nowych zasad wykonywania budżetu Państwa. (M. P. Nr A-131, poz. 1635);

Zarządzenie Ministra Finansów z dn. 6.XII.50 r. w sprawie księgowego ujęcia w rachunkowości jednostek budżetu Państwa przerachowań, wynikających ze zmian systemu pieniężnego (M. P. Nr A-132, poz. 1644);

Uchwała Prezydium Rządu z dn. 14.XII.50 r. w sprawie powołania inspektorów gospodarki samochodowej (M. P. Nr A-133, poz. 1698);

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 15.XII.1950 r. w sprawie zwalczania nietrzeźwości wśród pracowników zakładów pracy (M. P. Nr A-133, poz. 1699);

Uchwała Prezydium Rządu z dnia 14.XII.1950 r. w sprawie zasad sfinansowania inwestycji w roku 1951 (M. P. Nr A-133, poz. 1701);

Zarządzenie Ministra Finansów z dn. 12.XII.1950 r. w sprawie uproszczonego Jednolitego Planu Kont dla niektórych przedsiębiorstw podległych terenowym organom jednolitej władzy państwowej oraz dla przedsiębiorstw przemysłu miejscowego podległych Centralnemu Urzędowi Drobnej Wytwórczości (M. P. Nr A-133, poz. 1704).

ZMIANY W ORGANIZACJI NACZELNYCH WŁAZD PAŃSTWOWYCH

Trzy akty prawne, a mianowicie — dwie ustawy z 30 grudnia 1950 r.: 1) o organizacji władz i instytucji w dziedzinie budownictwa, 2) o urzędzie Ministra Przemysłu Chemicznego oraz 3) rozporządzenie Rady Ministrów z 30 grudnia w sprawie zakresu działania naczelnich władz w dziedzinie budownictwa (Dz. U.R.P. Nr 58, poz. 522, 523 i 529) wprowadziły następujące zmiany w dotychczasowej organizacji władz naczelnich:

Powołano: Urząd Ministra Przemysłu Chemicznego, urząd Ministra Budownictwa Przemysłowego oraz urząd Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, natomiast zniesiono urząd Ministra Budownictwa oraz Zakład Osiedli Robotniczych i Dyrekcję Osiedli Robotniczych.

Do zakresu działania Ministra Przemysłu Chemicznego należą sprawy przemysłu chemicznego, papierniczego, gumowego, tworzyw sztucznych i włókien sztucznych, a w szczególności planowanie gospodarce w zakresie wymienionych gałęzi przemysłu oraz kierowanie działalnością podległych przedsiębiorstw.

Do zakresu działania Ministra Budownictwa Przemysłowego należą przede wszystkim sprawy realizacji budowy wielkich zakładów, urządzeń i instalacji przemysłowych, wielkich budowli wodnych, jak również wielkich urządzeń komunikacyjnych i żeglugowych oraz innych budowli i obiektów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Do zakresu działania Ministra Budownictwa Miast i Osiedli należą w szczególności sprawy:

- 1) realizacji podstawowego budownictwa miejskiego i osiedlowego,
- 2) ogólnego planowania, budowy, rozbudowy i przebudowy miast i osiedli,
- 3) nadzoru nad planową zabudową miast i osiedli,
- 4) nadzoru budowlanego i uprawnień budowlanych na podstawie przepisów prawa budowlanego.

Sprawy, należące dotychczas do Z.O.R. przechodzą:

- 1) w zakresie zarządu budynkami i osiedlami mieszkaniowymi — do Ministra Gospodarki Komunalnej,
- 2) w pozostałym zakresie — do Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

Poza tym należy nadmienić, że do zakresu Ministra Gospodarki Komunalnej przechodzą sprawy: gospodarki terenami oraz sprawy robót remontowo-budowlanych w gospodarce mieszkaniowej.

ZMIANY W ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH KOMISJI KONTROLI CEN

W związku z powołaniem terenowych organów jednolitej władzy państwowej, jak też w związku z nową organizacją Prokuratury i Komisji Specjalnej, rozporządzenie Rady Państwa z dnia 26.X. 1950 r. (Dz. U.R.P. Nr 49, poz. 455) wprowadziło odpowiednie zmiany do organizacji społecznych komisji kontroli cen.

Według tego rozporządzenia komisję kontroli cen będzie powoływała powiatowa lub miejska rada narodowa, a nie — jak dotychczas — prezydium rady; właściwa rada będzie powoływała przewodniczącego i 5-ciu członków komisji. Ponadto w skład komisji wchodzi przedstawiciel Prokuratury Powiatowej, przy czym wskazane też jest, aby pełnił on funkcje sekretarza komisji dla zapewnienia sprawności jej działania i prawidłowego trybu pracy.

Społeczna komisja kontroli cen jest zobowiązana do zgłaszania wyników przeprowadzonych kontroli, nie — jak poprzednio — Komisji Specjalnej, lecz Prokuratorowi Powiatowemu.

Społeczna Komisja Kontrola Cen jest zobowiązana do utrzymywania ścisłego kontaktu z Prokuratorem Powiatowym w celu uzgadniania akcji kontrolnej.

Również do tego Prokuratora komisja, po stwierdzeniu przestępstw, winna zgłaszać wnioski o spowodowanie zastosowania odpowiednich środków represyjnych i zabezpieczenia ich wykonania.

WZMOŻENIE WALKI Z PIJAŃSTWEM

W zarządzeniu Prezesa Rady Ministrów z 15.XII. 1950 (Monitor Polski Nr A 133, poz. 1699) zostały ustalone następujące zasady w sprawie zwalczania nietrzeźwości wśród pracowników w zakładach pracy.

Zabroniona jest wszelka sprzedaż wysokoprocentowa napojów alkoholowych w bufetach, stołówkach i świetlicach pracowniczych przy zakładach pracy jak również we wszelkich innych punktach, znajdujących się na terenie zakładów pracy.

Przyjście do pracy w stanie nietrzeźwym oraz znajdowanie się w stanie nietrzeźwym podczas pracy powinno być uważane za nieusprawiedliwione opuszczenie dnia pracy.

Ponadto wydatnie zostaje wzmoczona odpowiedzialność pracowników, którzy dopuściliby się wykroczeń lub występków ściganych w drodze dyscyplinarnej, w stanie nietrzeźwym.

Mianowicie przy pociąganiu pracowników do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub służbowej za wykroczenia i występki w związku z wykonywaniem pracy stan nietrzeźwy pracownika w czasie ich popełnienia nie powinien być traktowany jako okoliczność łagodząca. W przypadku, gdy wykroczenia lub występkę służbowego dopuścił się pracownik mający z racji wykonywanego zawodu lub zajmowanego stanowiska szczególny obowiązek zachowania pełnej świadomości (kierowca samochodowy, dźwigowy, palacz itp.) stan nietrzeźwy w czasie popełnienia czynu powinien być traktowany jako okoliczność obciążająca.

Za ścisłe przestrzeganie powyższych zasad odpowiedzialni są kierownicy zakładów pracy.

INSPEKTORZY GOSPODARKI SAMOCHODOWEJ PRZY PREZYDIACH WOJ. R. N.

W celu zwiększenia kontroli wykorzystania samochodów oraz w celu usprawnienia transportu samochodowego Prezydium Rządu w uchwale z 14 grudnia 1950 r. (Monitor Polski Nr A 133, poz. 1698) ustaliło zasady powołania inspektorów gospodarki samochodowej, którzy będą działali przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych m. st. Warszawy i Łodzi) w ramach wydziałów komunikacyjnych.

W terminie miesiąca od daty wymienionej uchwały Minister Komunikacji powoła inspektorów gospodarki samochodowej oraz określi szczegółowy zakres czynności i sposób ich wykonywania przez inspektorów.

UDOSTĘPNIENIE DZIENNIKA USTAW I MONITORA POLSKIEGO DLA LUDNOŚCI PRZEZ PREZYDIA RAD NARODOWYCH

W ustawie z 30 grudnia 1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski“ (Dz. U.R.P. Nr 58 poz. 524) znajdują się postanowienia mające na celu ułatwienie najszerszym masom zaznajomienia się z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Mianowicie — powołana ustawa zobowiązuje prezydium gminnych, miejskich i dzielnicowych oraz powiatowych rad narodowych do bezpłatnego udostępniania ludności przeglądania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej oraz Monitora Polskiego.

ULGI W PODATKU GRUNTOWYM ZA ROK 1950 DLA ZAPEWNIENIA ROZWOJU GOSPODARKI HODO- WLANEJ

Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 grudnia 1950 roku (Dz. U.R.P. Nr 56, poz. 505) ustaliło następujące zasady przyznawania ulg w podatku gruntowym za 1950 r. dla zapewnienia rozwoju gospodarki hodowlanej.

Ulgę przyznaje się gospodarstwom rolnym i spółdzielczym dostarczającym trzodę chlewną do punktów skupu uspołecznionej sieci handlowej (państwowych lub spółdzielczych) lub do innych upoważnionych do skupu przedsiębiorstw, w ramach kontraktacji.

Wysokość ulg jest zróżniczkowana zależnie od jakości i ilości dostarczonej trzody chlewnej oraz terminów dostaw. Ponadto większą skalę ulg stosuje się w odniesieniu do gospodarzy posiadających mniejszą podstawę opodatkowania (małorolnych i średniorolnych).

Ulgę nie mogą być przyznane w przypadku nieuzasadnionego niedotrzymania terminu dostawy określonego w umowie.

Posiadanie w gospodarstwie rolnym w okresie przynajmniej 3 miesięcy roku podatkowego 1950 uznanego knura lub maciory, wpisanych do księgi zarodowej trzody chlewnej, uprawnia do otrzymania od każdej sztuki ulgi w podatku gruntowym w wysokości 60 zł.

Niezależnie od wymienionych ulg przyznawane będą premie w formie dodatkowej obniżki podatku gruntowego po 15 zł od każdej posiadanej sztuki przychowku bydła rogatego w wieku co najmniej 6 miesięcy, urodzonej w czwartym kwartale roku 1949 lub w roku 1950.

Dla gospodarstw rolnych o przychodowości do 2.400 zł w stosunku rocznym wysokość wszystkich ulg nie może przekraczać 50% wymiaru podatku gruntowego, dla pozostałych zaś gospodarstw — 25%.

Do przyznawania ulg oraz premii powołane są władze wymiarowe podatku gruntowego.

W przypadku, gdy przyznanie ulgi lub premii nastąpiło po zapłaceniu podatku gruntowego, kwota z tego tytułu zostanie zaliczona jako nadpłata na poczet podatków za rok 1951.

UREGULOWANIE SPRAWY ZWIĄZKÓW MIĘDZY- KOMUNALNYCH

Ustawa z 20.III.1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej w art. 41 ust. 2 postanowiła, że Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa ureguluje sprawę związków międzykomunalnych.

W wykonaniu powyższej delegacji ustawowej Rada Ministrów w uchwale z 8 listopada 1950 r. (Monitor Polski Nr A 131) ustaliła następujące zasady uregulowania wymienionej sprawy.

Rozwiązuje się związki międzykomunalne, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej z dnia 20 marca 1950 r.

Majątek rozwiązanych związków międzykomunalnych staje się majątkiem Państwa.

Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Finansów określą w drodze zarządzeń władze, instytucje lub przedsiębiorstwa państwowe, które przejmą wraz z aktywami i pasywami, jak również określą tryb majątek rozwiązanych związków międzykomunalnych przejścia tego majątku.

KOMISJE USPRAWNIAJĄCE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

1 stycznia 1951 r. weszło w życie zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2.XII.1950 r. o komisjach usprawnienia administracji publicznej (Monitor Polski Nr A 130, poz. 1525).

W stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów o komisjach usprawnienia administracji publicznej nowe zarządzenie wprowadza następujące zasadnicze zmiany. Przede wszystkim organizacja nowych komisji usprawnienia administracji publicznej zostaje dostosowana do organizacji terenowych organów jednolitej władzy państwowej.

Powołuje się następujące komisje usprawnienia administracji publicznej:

- Centralną Komisję Usprawnienia Administracji Publicznej przy Prezesie Rady Ministrów;
- Komisje usprawnienia administracji publicznej przy władzach naczelnych i urzędach centralnych;
- Komisje przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych oraz przy prezydiach rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi;
- Komisje przy prezydiach powiatowych rad narodowych i miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty.

W skład komisji usprawnienia administracji publicznej przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych wchodzi:

przewodniczący i sekretarz — wyznaczeni przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej;
zastępca przewodniczącego oraz 4-ch członków i 4-ch zastępców członków wyznaczonych przez Okręgową Radę Związków Zawodowych na wniosek zarządów okręgowych związków zawodowych.

W skład komisji przy prezydium powiatowych (miej-
skich) rad narodowych wchodzi:

Przewodniczący i sekretarz — wyznaczeni przez pre-
zydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej;

3-ch członków i 3-ch zastępców członków — wyzna-
czonych przez powiatową radę związków zawodowych
na wniosek zarządów miejscowych rad właściwych
związków zawodowych; 1 z członków pełni funkcję za-
stępcy przewodniczącego.

Wyliczone komisje są uprawnione do rozpatrywania
wniosków usprawnieniowych w zakresie właściwości
danej władzy, przy której są ustanowione. Ponadto kom-
misje hierararchicznie wyższe, poczynając od wojewódz-
kiej, są powoływane do rozpatrywania odwołań od dec-
zyzi komisji niższego szczebla.

Do nowych zadań komisji usprawnień należy inicjo-
wanie oraz popieranie inicjatywy usprawnienia admini-
stracji publicznej i obniżenia kosztów jej utrzymania,
a w szczególności:

- a) inicjowanie opracowania projektów, dotyczących
problemów nierozwiązanych lub niewłaściwie roz-
wiązanych;
- b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, zawierają-
cych projekty usprawnienia administracji i obniże-
nia kosztów jej utrzymania oraz wskazujących na
wadliwość funkcjonowania aparatu państwowego;
- c) zwracanie się do właściwych władz z wnioskami
o zrealizowanie przyjętych projektów z obowiązka-
o interesowania się wynikami ich realizacji i roz-
powszechnieniem;

- d) propagowanie akcji usprawnieniowej wśród szeroki-
kich rzesz pracowniczych;
 - e) koordynacja i nadzór nad organizacją i działalnością
hierarchicznie niższych komisji usprawnienia
administracji publicznej.
- Zakres działania komisji rozciąga się na sprawy, do-
tyczące usprawnienia aparatu administracyjnego władz,
urzędów, instytucji zarówno co do struktury tych jed-
nostek, jak i metod pracy we wszystkich działach
służby.

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów rozszerza rów-
nież zakres osób uprawnionych do składania wniosków
usprawnieniowych. Uprawnienie to według starego re-
gulaminu obejmowało jedynie pracowników, obecnie
każdy obywatel może złożyć projekt usprawnienia do
właściwej komisji. Należy przy tym podkreślić, że for-
ma wniosku o usprawnienie jest dowolna, nie została
ograniczona żadnymi formalnymi wymaganiami. Np.
dostateczne jest, gdy wniosek wskazuje na określone
wadliwości funkcjonowania aparatu państwowego

Komisja ma obowiązek niesienia niezbędnej pomocy
wnioskodawcy, jeżeli projekt wymaga dalszego prze-
pracowania, prób, sporządzenia rysunków itp.

Projektodawcy, których projekty zostały przyjęte,
mogą być zakwalifikowani przez komisję do wyróżnie-
nia w postaci odznaczenia dyplomem uznania, nagrodą
książkową, bądź pieniężną. Wyróżnienia te mogą być
stosowane łącznie, bądź oddzielnie

Decyzję o wyróżnieniu wydaje Centralna Komisja
Usprawnienia Administracji Publicznej na wniosek wła-
ściwej komisji, bądź z własnej inicjatywy.

Głosy prasy

PRACA KOMISJI RAD TERENOWYCH

Dotychczasowa działalność komisji rad narodowych,
spełniającej doniosłe zadanie utrzymywania stałej łącz-
ności z masami pracującymi, była głównym zagadnieniem
rozpatrywanym na ostatniej sesji Wojewódzkiej Rady Na-
rodowej w Łodzi.

Objawem nowego stylu pracy komisji rad narodowych
woj. łódzkiego, są ich osiągnięcia w zakresie zaspokojenia
potrzeb szerokich rzesz społeczeństwa.

M. in. komisja drogowa przy Gminnej Radzie Narodo-
wej w Wałowicach, pow. rawsko-mazowieckiego zbadała
szczegółowo stan dróg gminnych, uwzględniając potrzeby
terenowe i życzenia miejscowej ludności. Dysponując od-
powiednimi materiałami, GRN w Wałowicach przystąpiła
ostatnio do renowacji, lub budowy nowych dróg na tere-
nie gminy.

W zakresie podnoszenia zdrowotności wśród mas chłop-
skich wyróżniła się m. in. komisja zdrowia, pracy i po-
koi społecznej przy GRN w Kłomnicy, pow. radomszczań-
skiego. Z inicjatywy komisji uruchomiono salę porodową.

Komisja Oświaty i Kultury przy GRN w Szydłowie,
pow. wieluńskiego spowodowała z udziałem ZSCh i ZMP,
pow. wieluńskiego 4 świetlice gromadzkie. Dzięki komisji uruchomiono do-
datkowo na terenie gminy 7 kursów początkowej nauki
czytania i pisania.

Przy organizowaniu akcji omlotowej wyróżniły się ko-
misje rolne przy radach narodowych w Dobryszycach, Ko-
rabiewiczach, Beldowie i Bogusławicach, które w okresie
należenia akcji, przeprowadziły kontrolę działalności osrę-
dków maszynowych i sprawnie organizowały pomoc są-
siedzka.

W dyskusji uczestnicy obrad podnosili, że poważne
usprawnienie działalności poszczególnych komisji rad na-

rodowych stało się możliwe dzięki szerokiemu udziałowi
w ich pracach blisko 6 tys. aktywnych robotników i chło-
pów. Dużym osiągnięciem jest również wprowadzenie
w skład komisji ok. 1.300 kobiet. (Trybuna Ludu, nr 354).

POPRAWA WARUNKÓW SANITARNYCH W ŁODZI

W Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi odbyła się
konferencja prasowa, na której przewodniczący Prezydium
R. N. m. Łodzi przedstawił konkretne zadania, stojące
przed radami w dziedzinie realizacji uchwały Prezydium
Rządu w sprawie poprawy warunków sanitarnych w Łodzi.

Przewodniczący stwierdził, iż w chwili obecnej pro-
wadzi się b. poważnie zaawansowane prace wstępne. M. in.
dobiaża końca budowa wielkiego zbiornika czystej wody
nad Pilicą. Wielki kolektor kanalizacyjny będzie zbudowany
w takim terminie, by budownictwo mieszkaniowe przewi-
dziane w dzielnicy Bałuty i Stare Miasto mogło się odby-
wać przy w pełni uzbrojonych w te urządzenia ulicach.
W ten sposób nowe osiedle ZOR-u, liczące ok. 30 tys. izb
mieszkalnych wyposażone zostanie we wszelkie urządzenia
wodociągowo-kanalizacyjne. Do połowy 1951 r. Prezydium
Rady Narodowej opracuje i w jak najszerszym zakresie
zrealizuje plan rozbudowy urządzeń ZOM. W terminie do
31 stycznia 1951 r. uruchomiona zostanie stacja epidemi-
ologiczno-sanitarna, wyposażona w najnowocześniejsze urzą-
dzenia. (Żołnierz Wolności, nr 157).

SPÓŁDZIELCZOŚĆ PRODUKCYJNA

Bieżący rok przyniósł poważne osiągnięcia w rozwoju
spółdzielczości produkcyjnej w woj. białostockim. Mało
i średniorolni, rozumiejąc wyższość gospodarki zespołowej,
coraz bardziej licznie łączyli się w spółdzielniach produk-
cyjnych i przystępowali do zespołowego gospodarowania.

Należy podkreślić, że istniejące spółdzielnie produkcyjne, które już wiosną 1950 r. zespołowo przeprowadzały zasiewy oraz kampanię żniwną i jesienną akcją siewną, dobrymi wynikami w walce o podniesienie wydajności z ha oraz wzorowym zorganizowaniem robót stały się poważną zachętą do zakładania spółdzielni dla chłopów z okolicznych wsi

Spółdzielnie w województwie białostockim otaczane były szczególną opieką prezydiów rad narodowych. We wsiach spółdzielczych zakładano żłobki i przedszkola, budowano szkoły, domy kultury, zakładano stałe kina, rozbudowywano sieć dróg bitych oraz przeprowadzano poważne roboty wodno-melioracyjne. Niezależnie od tego wsi

produkcyjne odwiedzane były przez robotnicze ekipy oraz ruchome ambulanse lekarskie i dentystyczne.

Dzięki pomocy państwa spółdzielnie przeprowadzały prace rolne prawie wyłącznie maszynami i traktorami dostarczonymi przez SOM-y. W jesiennym zasiewie brało już udział 45 spółdzielni produkcyjnych. Otrzymały one 310 ton selekcyjnego żyta i 54 tony wyborowej pszenicy siewnej.

W 21 spółdzielniach produkcyjnych założono instalacje elektryczne, 12 wsi spółdzielczych zostało w całości zradiofonizowanych.

W wielu spółdzielniach założono ośrodki zdrowia, z których korzystają także spółdzielnie, jak gromada Wałki, Doratynka, Chrabostówka, Dasze. (Życie Białostockie, nr 356).

Redakcja prosi o wyrównanie należności za prenumeratę „Radę Narodową” za 1950 r. i o wpłacenie należności za pierwszy kuartał 1951 r.

*

Ponadto przypominamy, że zamówienia na prenumeratę jak również reklamacje — należy kierować do P.P.K. „Ruch” Oddział Wojewódzki w Warszawie, ul. Srebrna 16.

*W niniejszym numerze bezpłatny dodatek:
Spis artykułów drukowanych w „Radzie Narodowej” w roku 1950*

Adres Redakcji: Aleje Ujazdowskie nr 3. Kancelaria Rady Państwa tel. 89000-005 Red. — 131. Sekr. — 263

Redaguje Komitet Przyjmowanie interesantów codziennie od 12 — 14.

Prenumerata 1 egz kwartalnie 7 zł 20 gr

Redakcja rękopisów nie zwraca

Prenumerata przymure P.P.K. „Ruch” Oddz. Woj. w Warszawie, Srebrna 16 tel. 80420. na konto PKO nr I — 8800.

Wydawca: Spółdzielnia Wyd.-Oświat. „Czytelnik” Drukarnia Nr 2 Spółdz. Wyd.-Ośw. „Czytelnik”, Marszałkowska 3/5 B-2-10233